LO PEDRÍS

62
desembre 2015

www.lopedris.cat Butlletí trimestral d'informació VILAPLANA

Bones Festes
i Bon Any 2016

LO PEDRÍS

Edita: **Lo Pedrís**

Coordinació

Montse Cabré — Josep de Las Heras
Montse Ferré — Josep M. Garcia
Josep Huguet — Hilari Juanpere
Jordi Mariné — Josep Mestre
Teresa Serra — Mei Salvat
Dolors Sentís — Roser Queralt

Correcció

Francesc Mariné
Jordi Serra
Òscar Aymamí
Carme Maigí

Premsa on-line

Raquel Virgili
Laura Aragonés

Col·laboradors

Maria Mestre
Núria Ferré
Carme Abelló
Maria Bigorra
Paquita Tost

Portada

Sergi Mestre Alonso

www.lopedris.cat

Composició i Impressió

sbm

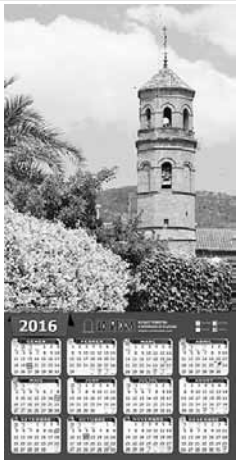
D.L. T-1553-2000

Tirada 500 exemplars

Preu: 2,50 Euros

Lo Pedrís és una publicació local que pretén dur la informació a tots els vilatans. Lo Pedrís no assumeix, necessàriament, les opinions que els col·laboradors manifesten en llurs articles ni que s'hi identifiqui.

Annexe amb la revista aquest número:
Calendari
LO PEDRÍS
2016

Editorial

■ La redacció

Desembre 2015

Ara que tenim el Nadal a les portes, que en la majoria de les nostres cases entren garlandes, ornaments, calendaris d'advent, ... en moltes d'elles també hi és present el pessebre. Recordem aquelles tardes amb els avis, on s'omplia un espai del menjador, buscant una fusta, herbes, terra...., desembolicant les figuretes dels animals, dels pastors, del caganer.... i com a eix central la representació de la família, d'una família que va haver de marxar de casa seva ....

En la nostra actual societat, i en els nostres pobles i ciutats, hi ha moltes persones que han hagut de marxar de casa seva, dels seus costums, de les seves tradicions.... I el nostre poble no n'és una excepció.

Caldria tenir-ho present, quan mirem els nouvinguts, quan mirem el pessebre, quan fem valoracions gratuïtes de la situació que viuen altres persones, persones diferents a nosaltres.

Si tant sols per uns dies, podem donar sopluig i ajuda, com ho varen fer els pastors, seria un punt de partida per la nostra societat, per el nostre poble, i per tots aquells que s'identifiquen amb la solidaritat, la col·laboració i el bon fer de les persones.

BON NADAL a TOTS.

■ ■ ■

Sumari

Editorial 2
Homenatges **IV Edició del Vilaplanenc de l'any 2015** 3
Entrevista **LA COMISIÓ DE FORASTERES** ..... 4 - 6
Opinió **Terrorisme, prejudicis i convivència. Reflexions des de França** 7
Qüestionari: **Sobre la immigració a Vilaplana** ..... 8 -10
Rutes per caminar **Puig de Bassegoda** 11
Homenatges **Elegia a Ramon Oteo, el meu gran mestre** ..... 12 - 13
Lingüística **Patiments lingüístics** 14
Personatges femenins **D'on és?** 15
Opinió **Descobriment o Encobriment** 16
LO PEDRÍS pel món 17
I CRONO-URBANA AMB BTT DE VILAPLANA 17
L'ESCOLA ..... 18 - 19
Demografia 2015 20
Medicina esportiva **Exercicis Hipopressius** 21
Història **LA GUERRA CIVIL ESPANYOLA EN LA MIRADA DELS INFANTS** 22 - 25
FESTA MAJOR D'OCTUBRE 2015 ..... 26 - 27
Opinió 28
Literatura culinària **Històries per menjar Caldo i Pilota** 29
La nostra gent **Enhorabona, Ainhoa** 30
Poesia / L'escola 31
LA FRESCA ..... 32 - 33
Cuina 34
Passatemps 35

IV Edició del Vilaplanenc de l'any 2015

■ La redacció

Acte de lliurament del premi

Quan ara fa tres anys, a partir d'una ben intencionada idea del nostre apreciat Jordi de posar en marxa el premi del Vilaplanenc de l'Any, l'equip de redacció de ***Lo Pedrís*** va decidir, des del primer dia, fer-li costat i fer-nos-en partícips. Tanmateix, ja vam intuir llavors que en cada una de les seves edicions podríem tenir dubtes o un cert compromís per escollir entre tots quina seria la persona mereixedora d'aquesta distinció honorífica.

Perquè com tots podeu intuir és molt difícil, o millor dit, quasi bé impossible, decidir amb total unanimitat, amb la menor arbitrarietat possible i amb el major grau de consens popular ... quina ha de ser la persona premiada. Però, tot i així, seguim pensant que va valer la pena arriscar-se i que era i que segueix sent tot un privilegi per a tots nosaltres agafar aquest compromís per reconèixer, és clar, amb l'ajut dels vostres vots i aportacions, quines poden ser les persones escollides .

I així ho procurem fer en cada edició dels guardons, tan per aquells que creiem que intenten fer de Vilaplana un indret cada dia una mica millor, com per aquells a qui atorguem coneixements i actituds positives dins del àmbit professional al qual es dediquen , així com pel reconeixement social, estimació i valors que els elegits susciten entre bona part dels nostres convilatans...

Volem fer-vos aquests aclariments perquè quan vam encetar aquesta proposta de premiar a algú d'entre tots nosaltres, en el fons i en l'esperit de l'idea, no preteníem, ni molt menys, fer un simple concurs o competició entre uns i altres vilaplanencs, de primera o de segona, sinó que l'idea primordial era i segueix sent la de potenciar el fet comunitari i vivencial de Fer Poble i de sentir-nos orgullosos de les persones que viuen amb fruïció i dedicació per ell. I així, poder retornar-los, d'alguna manera, l'estimació que en algun moment o etapa de la seva vida li van atorgar.

D'altra banda, i ja per anar concretat sobre la IV Edició del Vilaplanenc de l'Any 2015, cal ressenyar que ha tingut molta importància, en quant a l'elecció del premiat d'enguany , el fet significatiu que aquest curs 2015-16 l'Escola Cingle Roig de Vilaplana acompleix el 10è Aniversari de la seva reobertura. I cal dir que ho fa amb un estat de forma magnífic i amb una més que merescuda matrícula d'honor per la seva trajectòria durant els seus 10 anys de Vida. Suposo que amb aquesta pista ja podeu intuir per on van els trets i qui té un bon número perquè li toqui la nostra particular loteria.

Sí, sí... és clar, el número premiat recau en la persona que fou escollida ara fa 10 anys per comandar la direcció de la escola del nostre poble: la Sra. Concepció Espinosa. Sí , sí, la Conxi, " la Senyo", del poble veí de l'Aleixar. Qui ens ho havia de dir... I quin gran encert per part de qui pertoqués llavors prendre aquella important decisió. I, sobretot, quina gran sort que vam tenir com a escola i com a poble deixar que fos ella qui dibuixés el camí a seguir. La Conxi, sí, una directora exemplar que ha sabut portar i cohesionar al seu equip docent i que sempre es desviu per tots els seus alumnes. "La senyo", sí, una mestra treballadora que estima el seu ofici, la seva vocació, la seva estrella i que el regenta amb saviesa i passió. Una educadora, en un àmbit rural com el nostre, no gens fàcil de dur a terme i que dóna la mà als seus nens i que els ensenya a pensar i a créixer per si mateixos.

Per tant, i ja per acabar aquest acte de lliurament, des Lo Pedrís, i pensem que des del cor i des del cap de molts vilaplanencs, atorguem per amplíssima majoria el PREMI de la VILAPLANENCA DE L'ANY 2015 a CONCEPCIÓ ESPINOSA.

Conxi, moltes gràcies per tot, molta sort i molts més anys de Vida Rica i Plena per la nostra estimada Escola.

VISCA VILAPLANA I
VISCA LA SEVA ESCOLA.

■ ■ ■

Les nostres entitats

Entrevistem a

LA COMISIÓ DE FORASTERES

■ Dolors Sentís i Pitxi

Abans d'entrar en matèria sobre algunes qüestions que ens agradaria plantejar i aclarir sobre la vostra entitat, des la redacció de Lo Pedrís, en aquesta edició de Lo Pedrís número 62, que sortirà per Nadal, us volem felicitar per la bona tasca que feu a nivell lúdic i cultural per Vilaplana, el vostre poble, i encoratjar- vos a continuar treballant amb aquesta empenta i il·lusió que esteu demostrant fins ara.

D: Vam arribar al poble per diferents motius, unes per amor, les altres per l'escola pels nens, altres per gust i afició….alguna ja hi era, a Vilaplana. A totes però ens uneix les ganes de passar-ho bé, fer coses divertides pels nostres fills, fer que s'estimin i estiguin orgullosos de Vilaplana.

Fer activitats en equip, amb idees de totes (a vegades molt esbojarrades), quasi sempre demanant la col·laboració desinteressada d'amics, parents i coneguts i sobretot la dels nostres marits i companys, que ens recolzen, ajuden i suporten les nostres reunions-sopar interminables.

Volem col·laborar, tenim ganes d'innovar, portar sàvia nova a Vilaplana. Que la gent que hi vivim ens en sentim

orgullosos de participar en les nostres festes, per això, perquè són nostres, són autèntiques.

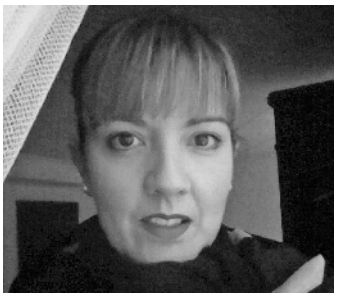
Vam començar amb el carnaval, el dissabte de carnaval, va ser una festa petita, amb una rua petita, un ball de petits, però ens ho vam passar "SUPER BÉ!!!" i els nens de Vilaplana van deixar anar la seva imaginació per disfressar-se, tant individualment com en equip.

I tu, Marta, què hi vols afegir?

M: Explicar que tot va començar entre gintònics, rialles i bromes en una escapada familiar a la neu. Va ser molt divertit perquè entre nosaltres anaven sorgint idees del que es podria fer, del com ho faríem, i de cop la Mireia Paixà va proposar de muntar una comissió de festes… La cosa va quedar així, vam pensar que no seria mala idea.

Marta, ens pots dir per què vau escollir el nom controvertit i fins i tot divertit de Forasteres? Vau ser vosaltres mateixes qui el vau triar o l'heu sentit a dir des de fora de la vostra comissió?

M: La setmana següent de l'esquiada vam tornar a quedar, i va ser quan ens vam consolidar com a grup, i entre celebracions i rialles i gresca, va

Mireia Paixa

Dolors Sentis

Cristina Solé

Marta Caballero

Hola i Benvingudes ! En primer lloc, quines son les persones que formen part de la vostra comissió. La nostra comissió està formada per l'Anna, la Cristina, la Lourdes, la Laia, la Marta, la Mireia, la Montse i la Dolors.

Dolors, ens podries fer la presentació del vostre grup?

Mercedes-Benz

Autolica

Concesionario Oficial Mercedes-Benz Ctra.Valencia - Barcelona, km. 248, 43006, TARRAGONA, Tel. 977 54 50 11 · Països Catalans, 7 -9-11, 43202, REUS, Tel.: 977 32 60 20 · Polígon. Mercaderies, 1 (Sortida 40 de l'AP7 direcció l'Aldea), 43896 l'Aldea (TARRAGONA), Tel.: 977 45 18 38, Fax: 977 45 18 81, info@ttautolica.es

sortir que com a grup hauríem de tenir un nom. Exactament no recordo qui va ser la que va dir el nom de Foresteres, però sí el motiu, perquè en parlàvem que totes érem de fora, i anava relacionat amb el programa del Quim Masferré, "el Foraster". Però sí, vam ser nosaltres mateixes qui ens vam posar aquest nom.

Ara segueix la conversa la Cristina tot dient:

C: La veritat és què sí què el vam escollir nosaltres perquè la majoria de noies del grup van arribar a Vilaplana com hem dit a la introducció o bé per amor o per gust... jo mateixa vinc des de què vaig néixer i encara se'm considera forastera. Així que per una de nosaltres què sí què va néixer aquí a Vilaplana doncs el nom ens anava de perles!

Cristina, quan i com us vau formar com a grup i de qui o de quines de vosaltres va sorgir la idea?

Diria que va ser idea de la Dolors, la Marta i la Mireia en un sopar, és clar!

Quin va ser el principal motiu pel qual us vau agrupar per tirar endavant aquest projecte comú de dinamitzar el poble des de la festa ?

El principal motiu va ser per recuperar les festes que sempre hi havia hagut a Vilaplana com la festa de l'arbre i reivindicar una mica que el nostre poble no ha estar a l'ombra de Reus, tal com vam demostrar amb els èxits de les festes de carnaval i Sant Jordi celebrant-ho el dia que tocava.

Ara parla la Marta...

Ens vam endinsar en aquest projecte perquè com a mares que som, trobàvem que hi faltaven (i falten) moltes activitats per petits i grans. Parlàvem que a la Festa Major, no hi acostuma a haver activitats per totes les edats, i que nosaltres SENSE RES A CANVI podríem proposar i ajudar a que això fos possible. A que hi havia festes populars com ara Sant Jordi, que no es celebrava el mateix dia 23 d'abril, que el propi carnaval havia desaparegut, i que teníem la sensació que la gent del poble trobava més romàntic tot el que es feia fora de Vilaplana.

Fent una mica d'advocats del diable, ens agradaria aclarir per què a la vostra comissió de festes tot sou dones? Creieu sincerament què és veritat el mite de la difícil coexistència en el treball entre un grup exclusiu i tan ampli de dones, com podria el vostre? O penseu que és senzillament una pregunta masclista i simplista?

M: Tot som dones perquè jo crec que els marits i companys no s'han volgut posar en aquest embolat!! Ahahahaha!!!

La veritat és que jo crec que estem oberts a tothom….. Som un grup ampli de dones, però jo crec i val a dir que és el que es veu, que ens entenem molt bé, i que toooot el que fem, ho fem perquè ens agrada, i sobretot pensant en els nens del nostre poble i en que tots puguin gaudir-hi.

C: Totes som dones per una raó ben senzilla, com gairebé totes som mares algú s'ha de quedar amb els fills i en aquest cas els toca als pares!

Cristina, en línies generals, esteu trobant el suport necessari de la gent del poble i de totes les seves entitats? O, per contra, trobeu que hi ha certes reticències i contraposició al que vosaltres proposeu i penseu de forma més imaginativa com a grup?

La veritat és què ens hem trobat algun problema per no ser una entitat com a tal. Es veu què no n'hi ha prou amb voler ajudar i aportar noves idees per millorar festes i organitzar-ne de noves si ets no ets una entitat com a tal. Però com a dones optimistes, tossudes i sobretot mares, a poc a poc ho aconseguirem! De fet, tot i no tenir tot el suport que esperàvem ens va prou bé i, com que la resposta dels vilaplanencs i vilaplanenques al que fem i proposem és bona, ja ens donem per satisfetes!

Què en penses Marta?

Una mica de suport sí que hi trobem, però val a dir que és difícil, suposo que com a grup que ara arribem, i que ja hi ha un grup força arrelat, encara no ens tenen força confiança. Sempre des del

Lourdes Moya

Laia Plana

Montse Zaragoza

Anna Cáceres

TECPERVAL, S.L.
TÈCNICS EN PERITATGES i VALORACIONS

Joan Bonet i Mestre

Camí de l'Aleixar, núm, 42, L-4
43202 REUS (Tarragona)
Tel. 977 326 244 - Fax 977 326 458
tecperval@telefonica.net

Pg. de la Mussara, 1
Vilaplana del Camp
PINTURA DECORATIVA
Josep M. Garcia
Tel. 977 815 078
Mòbil 619 233 190

grup hem dit que nosaltres estem per proposar coses i idees que als altres no se'ls acudeixen. Nosaltres tenim a la Mireia, que a aquesta xica no se

li acaben mai les idees, aquell cap sempre funciona!!!!!!

A nivell institucional, trobeu que l'Ajuntament i, en especial des de la regidoria de Festes, us dóna el suport necessari? Calen més recursos econòmics o penseu que és més una qüestió de voluntats i d'actituds?

Tal com nosaltres vam dir des del principi i vam demostrar amb la Festa de la Primavera, no cal un pressupost ni

gaires calers per organitzar una bona diada. L'únic què cal molts cops només és escoltar i ser sincer i a partir d'aquí tot va millor!

Marta, A nivell del Casal, ja sigui des de la Junta o dels cafeters, trobeu que caldria millorar la relacions i les activitats que proposeu?

M: A nivell del Casal i dels cafeters, personalment no tinc res a dir, bàsicament diria que mai hem tingut res a fer en comú….(que jo recordi).

C: Com tot en la vida, tot pot millorar.

Marta, Quina és la vostra relació amb l'escola i tots els estaments que comporta aquesta (A.M.P.A. Consell

Escolar, regidora d'ensenyament, la Zer... ?

Amb l'escola, primer que tot tenim els nostres fills que van a l'escola de Vilaplana. És el primer lligam que hi tenim, després ens toca que ha estat casualitat de que totes nosaltres aquest any ens hem trobat que també estem a l'AMPA. Primer hi vam entrar la Dolors i jo, seguidament la Mireia, i aquest any la resta de companyes, excepte la Laia (que de moment no te canalla) i la Cristina, que el Jofre no hi va.

C: A mi aquest tema encara no hem toca!

Cristina, Què proposeu per millorar la interrelació entre tot el teixit associatiu del poble?

El què et deia abans, escoltar més per part de tothom!

M: Proposem que entre tots puguem SUMAR. Que contra més persones hi hagi per aportar idees i ajudar, les coses sempre surten millor. Que els nostres fills i els petits que viuen al nostre poble tinguin un gran record del que es feia al seu poble quan eren petits. Proposem respecte, cordialitat, treball entre totes les entitats, i que així puguem aconseguir moltes coses positives per al poble.

Marta, quin o quins són els objectius més immediats que teniu en ment? Com ara per les festes de Nadal? Hem passat la Festa Major que per nosaltres ha estat un èxit amb les activitats en les que hem pogut col·laborar, i ara ens toca el Nadal, que també hem pogut proposar moltes coses. Algunes no han pogut ser possible, d'altres sí, però a poc a poc i de mica en mica tot anirà fent-se… Hem tingut idees com el concurs de llums de Nadal, donar protagonisme al senyor Patge Reial, fer dos dies de taller per Nadal, l'esmorzar del dia del rastre…. Hem avançat

30' la Sortida de la cavalcada del Reis Mags d'Orient, ja que creiem que el infants poden gaudir més de la SEVA GRAN NIT MÀGICA.

C: Les festes de Nadal són màgiques així què pot passar de tot!

Per acabar, Cristina, després de tot l'esforç, com ara poden ser les nombroses reunions, dedicació, discussions, adversitats, crítiques des de fora, reconeixement popular, temps personal... que poden comportar posar en marxa real les vostres idees... com us sentiu i què penseu , quan veieu als vostres fills gaudir dels projectes festius que vosaltres heu impulsat.

Què és el temps millor invertit de món! Que encara avui, al mes de desembre, recordi la batukada de l'octubre i el

drac de la Mussara, o els cavalls de la Maria de la festa de la primavera... és una passada!

M: Nosaltres (això crec) no volem grans reconeixements, no volem PROTAGONISME, el que ens agrada és que els nostres veïns de Vilaplana, ja siguin infants o adults, puguin gaudir d'activitats i festes, i no hagin d'anar a altres ciutats o pobles per gaudir-les. Hem invertit el nostre temps personal, ja que totes tenim les nostres feines, a part de ser mares (quasi totes) i tot i així no ens sap greu perquè és quelcom que ens agrada i ens reconforta el fet de poder pensar en els altres. Però ens sentim contentes de poder posar el nostre granet de sorra. Veure els nostres fills contents per les activitats que es fan, i les medalles que guanyen(tot i que no siguin fills) val tot el temps del món i no té preu.

Moltes gràcies per la vostra col·laboració, i endavant les atxes.

ENTREAUTO BENZINERA* AUTORENTAT
CARBURANTS VILAPLANA
DISTRIBUCIÓ A DOMICILI DE GASOILS
Comandes: 977 328 417
Tot tipus d'articles pel seu vehicle - Obert 24 h
CTRA. ALCOLEA
GARCIL IVECO
FIAT
EL SORTIDOR

Terrorisme, prejudicis i convivència. Reflexions des de França.

Laura Aragonés Maigí.

El racisme –i particularment la islamofòbia- estava destinat, injustament, a augmentar proporcionalment als minuts que passaven d'ençà la nit del 13 de novembre a París. El terrorisme que va viure la capital francesa aquell divendres va marcar una profunda preocupació al carrer que s'ha convertit al llarg dels dies en una immerescuda exclusió, discriminació i intolerància a tots aquells que creuen en Al·là.

Aprofitant l'emmarcament d'aquesta edició de *Lo Pedrís*, m'agradaria parlar-vos del desencadenament inquietant de la por en el rebuig de les persones, aquest canvi de xip en efervescència en què paguen justos per pecadors.

L'altre dia, un lionès musulmà de vora els seixanta anys em deia: "No et pots imaginar el dur que és que la gent ens miri de reüll, ens eviti i ens relacioni amb aquells monstres. És ben cert que tenim unes cultures i unes tradicions pròpies, però jo vaig néixer, vaig estudiar i he treballat tota la vida aquí. Em sento francès i estimo tant aquesta terra com tota la resta".

Tot i que els poders polítics francesos, els mitjans de comunicació i el propi pànic generalitzat no ajudin, és evident que no s'han de confondre les persones que professen la religió islàmica amb el reduït extrem radical i violent. Tanmateix, els objectius habituals i quotidians d'aquesta rama terrorista són, precisament, països àrabs del continent africà i Orient Mitjà.

El punt de mira a França, com ens remarcava un professor de la universitat, va més enllà de la seva implicació devastadora a Síria. El sistema és igualitari, però la vida real en absolut. El dia a dia és paral·lel entre les diferents ètnies, la convivència està dividida, la integració és molt lenta i polèmica i, pràcticament, no hi ha esforç per solucionar-ho. França, com molts altres llocs, és fràgil en la seva cohesió.

Crec que ara és el moment de sortir al carrer, comunicar-se, escoltar i fer pinya entre tots. Ningú s'hauria de sentir desprotegit ni incòmode al carrer, sinó recolzat, sigui quina sigui la seva procedència, la seva religió o el seu grup de música preferit. Considero que el moment actual és oportú per fomentar aquest vincle entre tots els ciutadans -ara per ara molt escàs a França-, per tal d'entrellaçar tots els racons del territori amb les grans virtuts del respecte, el pacifisme i el desig d'un futur millor per a tots.

■ ■ ■

JOSEP MESTRE
SERRALLER
FERRO
ALUMINI
INOX
Tels: 977 76 82 68 - 670 45 59 04

Genís Torres Aymamí, S.L.
CONSTRUCCIONS I OBRES
Carrer Major, 60
Tel. 977 81 51 29
43380 VILAPLANA

MATA
LLAUNERIA
Raval Santa Anna, 47 43201 **REUS**
Tel. 977 342 832
mata@llauneria.com

■ La Redacció

1.- Com et dius i on vas néixer?
2.- Quins han estat els principals motius que et van fer marxar del teu país?
3.- Per què vas escollir Vilaplana com a lloc de residència?
4.- T'has sentit ben acollit al poble i a la comarca, o no? T'hi has sentit integrat?
5.- Què penses que cal fer per millorar la integració i la convivència entre tots?
6.- Què és el que més trobes a faltar del teu lloc d'origen?

Saithon Luakthaisong

1.- Em dic Saithon Luakthaisong i vaig nèixer en un poble a la província de Buriram, a Tailàndia.

2.- Em vaig casar amb un català i vam decidir venir a viure aquí.

3.- Era el poble on vivia el meu home, on té la seva familia.

4.- Bé, en general.

5.- Penso que tots som éssers humans amb petites diferències pels costums del lloc on hem nascut i que el més important és ser bona persona i no fer mal a ningú.

6.- A la meva mare, al meu pare, a la meva germana. La família, el que més. També alguns plats de menjar.

Fatima Sadok

1.- Em dic Fàtima Sadok i vaig néixer a Guercef, un poble que està a l'oest del Marroc.

2.- Perquè em vaig separar del meu marit i vaig haver d'espavilar-me a buscar feina. Tinc dos fills i necessitava treball. Allà al Marroc, el meu pare ja era gran i no em podia ajudar gaire. A més, la situació de la feina era difícil. I encara ho era més per a una dona, com era el meu cas.

3.- Jo sabia que el meu germà estava treballant a Catalunya. I aquest fet em va empènyer a venir a bucar feina cap aquí a Vilaplana que era on era ell. Jo volia, tant per a mi, però sobretot pels meus fills, que en aquell moment eren molt petits, un millor futur del que pensava i penso que podia tenir al meu lloc d'origen.

4.- Sí, a Vilaplana, en general, m'hi he sentit ben acollida. A poc a poc, m'he anat sentit més i més integrada. Recordo que una de les primeres persones que em van ajudar quan vaig arribar en aquest poble va ser l'Antònia Farrè. Ja que el seu marit, el Jaume Rito, tenia com a treballador el meu germà Sadok. També m'agradaria parlar bé de la Tuni Simó que va ser la primera persona del poble que em va arreglar els papers per poder treballar. Després he anat treballant per diversa gent del poble. Aquí m'hi sento valorada i integrada.

5.- Que d'entrada no hi hagi prejudicis per ser d'un lloc o altre, ni per la forma de pensar, ni per la religió que tinguis, ni res de res. El més important és que hi hagi bona voluntat i que les persones es valorin per la feina que fan, siguin d'aquí o siguin de fora. I que hi hagi respecte mutu. En el fons, l'important és ser bona persona. Tothom, en algun moment de la vida, pot haver d'emigrar per buscar feina i segur que li agradaria que el tractessin bé.

6.- Trobo a faltar la meva família, sobretot la meva mare. Potser alguna festa, o algun costum o menjar típic... però la veritat és que estic contenta d'estar aquí, tant per mi com pels meus dos fills.

Oksana Yuzco-Stasiuk,

1.- Em dic Oksana Yuzco-Stasiuk, i vaig néixer en un poble que es diu Chernovtsi, que està a Ucraïna.

2.- En els ultims anys, al meu pais la desocupació va començar a créixer i la gent va anar a la recerca de treball. Sobretot aquells que podien o que tenien possibilitats de fer-ho. Una part de la nostra família va arribar a Espanya abans que nosaltres. Després que ells s'instalessin vam arribar els meus fills, el marit i jo.

3.- Perquè vam trobar feina al poble.

4.- Vilaplana per a mi és el meu poble, amb això ja ho he dit tot. Em sento integrada en la vida del poble i la meva família també.

5.- Aprendre la llengua del país on vius i tenir ganes d'integrar-se. Si no se'n tenen ganes, bona voluntat i una bona actitud, no serveix de res tot el que els nadius puguin fer.

Maria Rosario Farell i Bismark Rappu

1.- Nos llamamos Maria Rosario Farell y Bismark Rappu. Nuestra nacionalidad es Boliviana. Nacimos en la hermosa cuidad de Santa Cruz de la Sierra que está en Bolivia.

2.- El principal motivo que nos trajo a este pais fue una invitacion de mi hija mayor para venir a conocer a mi primera nietecita que habia nacido aquí en esta bonita ciudad de Cataluña. Por eso nos quedamos y empezamos a trabajar para después poder traer a mis otros hijos menores y buscarles nuevos horizontes.

3.- Posiblemente fue el destino que nos trajo asta aquí, Vilaplana. Fue por medio del Consell Comarcal que me consigio una entrevista con el Señor Alberto Robert Huguet para trabajar con ellos. A quien agradezco porque él supo ganarnos el corazón y nuestro fraternal aprecio de parte nuestra, así como tambien de mis hijos: Él más que un jefe fue un padre para nosotros.

4.- En relación a esta pregunta sí que nos hemos sentido bien acogidos por muchos vecinos del pueblo de Vilaplana y estamos agradecidos con esas personas que nos bridaron su apoyo y confianza. Especiamente, agradecemos a la profesora Conchi Espinosa directora de la escuela de Vilaplana , al señor José Guillermo Cabré Gavalda y a su esposa Pilar Prades y al señor José Mateo Solé y a su esposa.

5.- En nuestra opinión la convivencia y la integracion esta bien, ya que mis hijos y nosotros nos hemos sabido integrar facilmente y convivir con todos los vecinos del pueblo de Vilaplana y en general con toda la comunidad catalana.

6.- En primer lugar, lo que echamos más en falta es la familia que hemos dejado en nuetro país de orígen: como son nuestros padres y hermanos. Por otro lado, tambien añoramos en cierto modo nuestras costumbres y tradiciones ya que venimos de una ciudad libre y muy acogedora y querendona.

◈

Mariorara Trifac

1.- Em dic Mariorara Trifac i vaig néixer a Rona de Jos, que és un poble que pertany a la província de Maramures, situat al nord oest de Romania.

2.- Vam venir de Romania per la manca de treball que hi ha al meu país. Per tenir una vida millor i amb més oportunitats, sobretot pel nostre fill.

3.- Ja feia un any que la meva família havia arribat a Vilaplana. Ells ja tenien treball al camp i van trobar feina per a mi. Va ser arribar i començar a treballar immediatament.

4.- Sí, m'he sentit bé, perquè he tingut la sort de trobar bones persones, que m'han ajudat des del primer moment. A part d'oferir-me treball, altres veïns del poble em vam facilitar molt les coses en la vida de cada dia.

5.- Penso que una de les coses que podria fer millorar la integració i la convivència entre diferents pobles i cultures és el fet de no generalitzar i opinar de forma crítica i ofensiva i amb prejudicis cap a una comunitat immigrant sense coneixement de causa pel fet de pertànyer i venir d'un país estranger, amb uns costums, llengua, cultura, religió... diferents a les pròpies. El millor és conèixer bé cada persona en particular, com a tal, i no jutjar-la pel seu lloc de procedència, i d'aquesta forma, es pot tenir una opinió més vàlida, raonable i sense prejudicis.

6.- Trobo a faltar la família que he deixat a la meva terra. Enyoro com és natural tot el que vaig viure durant els anys de joventut.

◈

Pascal Pellicer

1.- Em dic Pascal Pellicer i vaig néixer a Nancy, una ciutat del nord-est de França.

2.- Principalment per motius familiars

3.- Perquè tenia part de la meva família aquí.

4.- Sí, jo sempre m'hi he sentit ben acollit i integrat. Possiblement perquè una part de la gent del poble sabia que jo era fill del Sebastià de cal Bodro, que va viure a la primera casa que fa cantó entre el carrer Sant Sebastià i la plaça Major. El meu pare va haver d'emigrar cap a França. D'altra banda, la gent d'aquí també sap que sóc l'espòs de la Carlota de Cal Rosendo, la antic manyà del poble, i de la Trini. En definitiva, que estic emparentat amb dues famílies d'arrel vilaplanenca i aquest fet ajuda.

5.- Penso que és la persona que ve de fora amb unes tradicions, una cultura, unes lleis i una forma de veure i de viure el seu món particular d'on és originàri, la que ha de fer l'esforç per integrar-se, la que s'ha adaptar a les noves costums i a la forma de vida d'aquí i la que també ha de respectar les lleis del seu nou lloc de residència.

6.- Malgrat el què acabo de dir, que cal adaptar-se al lloc nou lloc on vius, sí que enyoro i trobo a faltar moltes coses del meu lloc d'origen ja que també són molt importants les nostres arrels i el lloc on vam néixer i que mai hem d'oblidar-ho ja que formen part de la nostra identitat i de la nostra forma d'ésser.

◈

Segueix a la pàg. següent >>

Boris Fortunato

1.- Boris Cardozo Fortunato y nací en la ciudad de Rivera en Uruguay.

2.- Tomé la decisión de viajar a Europa porque me sentía estancado tanto en lo personal como en lo laboral. Tenía un trabajo estable pero no me sentía bien conmigo mismo y fue unos de los principales motivos para que tomará esta decisión tan importante. Quisiera aclarar que tenía todo el apoyo de mis padres, sino segurament no hubiera estado aquí en estos momentos. Siempre tuve i tengo una relación muy grande con ellos ya que son mis mejores amigos y tengo clarísimo que si no tuviera su apoyo no hubiera emigrado hacia Europa.

3.- Estuve por muchos países y ciudades pero la decisión de venir a Vilaplana fue por amor, me case con la mujer de mi vida que nació en Vilaplana, pueblo en la cual vive su familia. Entre ambos decidimos que era el mejor lugar para formar una familia. Ya tenemos una niña preciosa de 11 meses llamada Arlet y es el motor de nuestras vidas. La amamos con locura.

4.- La verdad, antes de venirnos a vivir a Vilaplana veníamos los finales de semana a conocer el pueblo, familiares y amigos de Gemma, mi mujer, y me sentía siempre muy arropado por todos el pueblo. Por todo ello me encanto desde el primer momento. Después surgió la oportunidad de coger el casal del pueblo y fue la mejor opción que pude tomar porque me sentí más que arropado por el pueblo. Unos más y otros menos, pero es normal hay gente muy reservada y tímida, pero son todos muy buenas personas. Estoy muy encantado con los habitantes de Vilaplana.

5.- Para mí la mejor manera de integrarse uno mismo en un pueblo, pero también en cualquier parte del mundo donde residas, es darte a conocer y que vean cómo eres. Ser sincero y honesto, pero siempre con tacto.

6.- Lo que echo en falta, como es lógico, son a mis amigos de toda la vida, porque yo me vine a Europa con 23 años. Ahora ya tengo 34 y fui varias veces a Uruguay pero nunca se olvida, lo que llevas en el corazón nunca se te quita. Las costumbres ya sea en lo cultural o ya sea en lo que son las comidas típicas de mi país. Tuve la suerte que mis padres se vinieron a Europa conmigo, sino seguramente no estaría aquí porque sin ellos no puedo estar. En estos momentos no vivimos en el mismo sitio pero tenerlos cerca y saber que en cualquier final de semana los puedo ir a ver es una gran fortuna.

EXCAVACIONS I TRANSPORTS
MIRALLES
JOSEP M. MARINÉ MIRALLES, S.L.
Carrer de les Creus, núm. 2
Tels. 977 816 489 - 610 282 029
43356 ALFORJA

GAUDÍ
Centre de Reconeixements Màdics - Psicotècnics
Permisos de conduir i armes
Certificats mèdics d'aptitud esportiva
Certificats mèdics oficials
Passeig Sunyer 18 Baixos
43202 REUS
Telèfons 977 11 54 11
977 75 66 57
www.centresmedicsbonet.com
reus@centresmedicsbonet.com
Tramitació gratuïta de la renovació del permís de conduir

L'esparver
Restaurant
C. de l'Era 14 - VILAPLANA
Tel. 977 815 223 - 655 834 157
www.esparver.com
/ EsparverRestaurant

Marta C.
Estilista
C/ Dr. Fleming, 9
Tel. 661 359 418
43380 VILAPLANA

FARMÀCIA
M. TERESA HUGUET VILELLA
Sant Isidre, 7
43380 VILAPLANA
Tel. 977 815 379
thuguet@coft.cat

SUBMINISTRAMENT DE PAPELERIA MATERIAL D'OFICINA E INFORMÀTICA
COMERCIAL REUS 4atre
C/ Cornudella del Montsant, 39 - 43206 REUS
Telèfon 902 023 390 - Fax comandes 900 65 66 67
E-mail: ventas@cr4.es
Descom

Puig de Bassegoda

■ Esther Borràs

Per arribar al Puig de Bassegoda (1.340 m), a la Garrotxa, hi ha una ruta curta i una de llarga. Aquesta és la llarga.

Deixarem el cotxe aparcat a Sadernes (320 m); depenent de la data el podrem deixar en un aparcament més amunt o més avall de la riera de Sant Aniol.

Seguirem les indicacions cap a Sant Aniol d'Aguja fins arribar gairebé a l'alçada del Pont d'en Valentí, on la pista per on hem vingut caminant es bifurca. Agafem el ramal de la dreta, que puja. Tot i això, de seguida l'abandonarem per enfilar-nos per un sender, també a mà dreta, on actualment hi ha un pal indicador on hi diu "Puig de Bassegoda 3h 40".

El sender va pujant entremig del bosc. Durant tot el recorregut trobarem franges de color groc dels senders marcats per Itinerania.

Arribem a l'ermita romànica de Sant Feliu del Riu. Un bon lloc per esmorzar. Aquí també hi arriba la pista que hem deixat abans per agafar el sender.

De fet, ara continuarem per la pista, gens desagradable i amb poc desnivell, tot resseguint la Vall de Riu, que ens queda a l'esquerra. Arribem a la Plana on hi ha un parell de masets i una bonica vista del Bassegoda. Passem per entre un petit bosc de castanyers. Sempre anem seguint les franges de color groc.

En un moment determinat, les franges ens indiquen que hem d'abandonar la pista i agafar un sender que surt a mà esquerra. Travessem el barranc i comencem a enfilar-nos fortament. Al cap d'una bona estona de pujar arribem a l'ermita romànica de la Mare de Déu de les Agulles.

Continuem pujant fins que enllacem altre cop amb una pista. La seguim cap a la dreta. Arribem a un collet (coll de Riu) amb indicacions cap a Sadernes, Albanyà i altres pobles, però no cap al Puig de Bassegoda.

En aquest coll deixem de seguir les marques grogues i agafem un sender una mica difús que surt a mà esquerra. Hi trobarem alguna fita. Haurem de fer alguna grimpadeta i superar algun bocí de tartera. La pujada és força dreta.

Finalment davant nostre ja només hi tenim l'últim cingle que ens separa del cim. Anem a buscar el pujador portant sempre a la nostra esquerra la paret del cim.

El pujador està marcat amb unes pintades de color verd amb aspecte de tenir uns quants anys. Trobem la primera secció d'esglaons de ferro i la primera cadena. Uns últims esglaons i cadenes són els que ens permetran accedir al cim definitivament.

En dies clars les vistes són magnífiques, el Cap de Creus i la Costa Brava a una banda, i el Canigó, el sector d'Ulldeter i l'Alta Garrotxa per l'altra; també es veuen el Montseny, Cabrera i el Puigsacalm entre altres coses.

Baixem pels esglaons i les cadenes per anar a recuperar el sender. La baixada la farem pel camí per on puja la majoria de gent, és a dir, la que ve d'Albanyà.

Anem baixant fins arribar al coll de Bassegoda. Des d'quí, en lloc d'anar cap a Albanyà, anirem cap a Sadernes i Sant Aniol d'Aguja, així, doncs, seguirem la pista cap a la nostra esquerra. Aquí recuperem les marques grogues d'Itinerania i també enllacem amb el recorregut del GR 11 (marcat amb franges vermelles i blanques). De fet, seguint el GR 11 farem cap fins Sant Aniol.

Comencem baixant per pista, però al cap de poc la deixem per continuar per sender. La baixada ja no té aturador fins a Sant Aniol. Passarem entre alzines, faigs, a la vora de les restes del mas de Principi, creuarem un parell o tres de barrancs i una tartera.

Arribem a la cruïlla on ens indiquen que a 15' hi ha Sant Aniol. Hi anem, tenint en compte que després hem de tornar a aquest mateix punt. Si anem bé de temps, des de Sant Aniol, a on s'arriba després de travessar un pont penjant, podem anar al Gorg Blau i al Salt del Brull i tornar.

Tornem cap a la cruïlla. Ara, acabarem de baixar fins a Sadernes per un camí molt freqüentat però no per això menys bonic, que va resseguint la riera de Sant Aniol. Després de creuar-la i tornar-la a creuar, acabarem arribant on tenim aparcat el cotxe.

Per a fer aquest tomb per pujar i baixar del Bassegoda cal superar 1.000 metres de desnivell i caminar uns 22 km aproximadament.

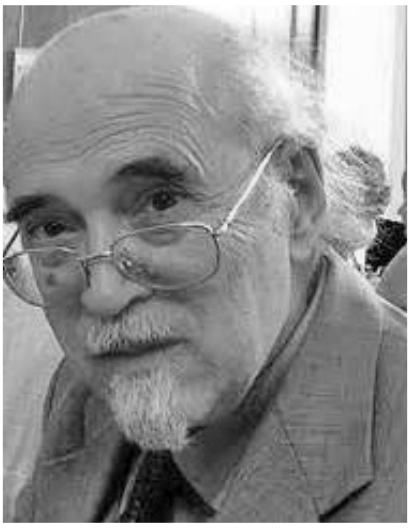
■ ■ ■

ELEGIA A RAMON OTEO, EL MEU GRAN MESTRE.

■ Josep M García Abelló

Ex alumne d'en Ramon Oteo Sans. Llicenciat en Filologia Hispànica- Promoció 1992-97

A principis d'aquesta tardor, quan les primeres fulles començaven a engroguir i a despenjar-se dels arbres, he rebut la trista noticia que el professor i catedràtic en Filologia Hispànica, en Ramon Oteo Sans, el meu gran mestre, ens deixava .

Per a mi, ell ha estat un dels millors professors, sens cap mena de dubte, que he tingut mai. Era una sensació intel·lectualment enriquidora i plaent per als sentits rebre el preuat regal de les seves classes magistrals.

El seu bon mestratge, que ens impartia a les aules, al caliu d'una animada tertúlia estudiantil al bar de la facultat o en qualsevol situació quotidiana..., sabia dotar-lo quasi sempre de coneixements, de significat, de riquesa, de sensibilitat, de bellesa, de vida ...

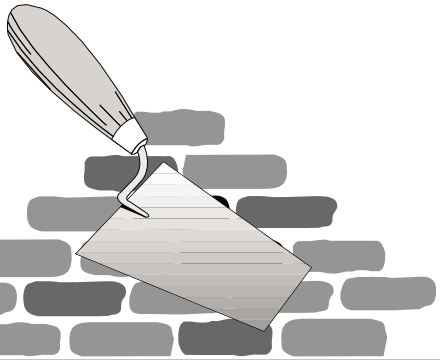
Són tants el records... Per exemple, quan a les seves classes ens mostrava entusiasmat la fonda i suggeridora bellesa de la poesia de Lorca i la saviesa popular i la màgia que desprenia l'assaig del "Romancero Gitano", tenies la impressió que s'aturava el temps a causa de l'encanteri que produïa el so harmoniós i la precisió de les seves paraules. O també quan ens delectava l'ànima amb uns versos sobre les pedres i el sentit del tacte en alguns poemes de Vicens Andrés Estellés. Quan recitava aquells versos se t'esborronaven els pèls i els porus de la pell a l'escoltar-lo. O com, per exemple, un dia que ens explicava la meravellosa sensació que sentia al contemplar el precís instant de la sortida del sol, una nit que no havia volgut anar a dormir. O com quan te'l trobaves remenant llibres per la biblioteca del Centre de Lectura de Reus i et parava, et mirava aguantany-se les ulleres amb la punta d'un dit, t'agafava el braç amb afecte per saludar-te i, seguidament, t'aconsellava algun bon llibre... M'encantava escoltar-lo i tenir-lo al costat.

I constantment quasi tot el que es proposava aconseguia transmetre-ho, a partir d'una saviesa intel·lectual, d'una sensibilitat emocional i d'una pàtina màgica que només poden posseir uns pocs elegits, com ell. Aquells, que com en Ramon, estimen i viuen en cos i ànima el seu ofici, en el seu cas, el de mestre, la qual cosa m'evoca indefugiblement a emprar uns preciosos versos d'en Joan Maragall, que me'l fan de bell nou recordar:

"Estima el teu ofici ,/ la teva vocació ,/ la teva estrella,/ allò pel que serveixes/ allò en què realment, / ets un entre els homes, / esforça't en el teu quefer/ com si cada detall que penses, / de cada paraula que dius, / en depengués la salvació de la humanitat, / Perquè en depèn, creu-me "

Penso que l'Oteo, que era així com l'anomenàvem a la URV, a principis dels 90, vivia amb gran dedicació, passió i amor la seva vocació pel magisteri. És més, crec que havia nascut amb un do especial per exercir-la amb saviesa, amb goig de fer-la i amb la justa mesura de calidesa humana que et tocava molt cap endins. I , a més a més, i per a mi encara més important, és que aconseguia fer-nos-en partíceps als que érem els seus alumnes. I d'aquesta forma, a poc a poc, qui volia, com en el meu cas, anàvem esdevenint fidels deixebles de la seva forma d'ensenyar, de la seva manera de comunicar i de copsar el valor d'aprendre pel mer goig de delectar-se mútuament tant el que ensenya com el que aprèn.

CONSTRUCCIONS
JOAN MESTRE SL
C/ Major, 32-3r - 43380 VILAPLANA - Tel. 977 81 51 73

El que no sé si aquest do o facilitat magisterial i recitativa, que ell tenia intrínsecament, era a causa dels seus gens familiars, de la inspiració divina que hagués pogut obtenir de les Muses de l'Olimp, dels Déus del Parnàs literari, o era conseqüència natural del seu amor d'oferir el seu saber al proïsme o, possiblement també de la seva tenaç i valuosa dedicació al treball, així com de les constants lectures de les quals es nodria i que generosament ens en feia referència i que ens presentava de forma excelsa en safata de plata molt sovint a classe.

En Ramon, el meu gran mestre, reconduïa i organitzava les seves classes amb aquella especial bonhomia que traspuaven aquells ullets seus petits i perennement somrients i de vegades entremaliats; amb aquelles seves mans, tan petites i tan rodonetes, que s'enlairaven per dirigir i acompanyar, com a bon director d'orquestra, l'oratòria ben compassada del seu discurs narratiu; amb aquella nítida i àmplia calvície central tan seva, acompanyada de dues llargues i una mica rinxolades cabelleres negres, separades a banda i banda del seu savi crani; amb aquell to de veu tan seu i tan particular, tan subtil i tan musical, que s'escampava com una melodia harmoniosa i agradable per arreu de l'aula. Fins que tot el seu conjunt aconseguia atrapar-te, embolcallar-te, amarar-te els porus dels teus sentits i transportar-te al captivador món de la literatura en general i de la poesia en particular. Tot estava en funció de la classe que tenia preparada o que improvisava per qualsevol ocasió.

Quasi sempre, després de qualsevol lectura d'un text o d'un poema que ell declamava a classe, jo tenia la imperiosa necessitat de llegir-lo de nou, però mai tornava a sentir el mateix plaer o emoció que havia experimentat a l' escoltar-lo de la seva pròpia veu a classe, al bar, a l'Aula Magna o allà on fos. Era com una mena d'encantador de serps, un astut i enginyós malabarista que dominava qualsevol registre del complex, però fascinat, món de les paraules. Era prou bo i prou savi , com a mestre, per fer-te sentir les ganes d'aprendre i ferte entusiasmar pel món de la Filologia, en general. La "Libido Scendi", de la què parlava el savi medievalista i exprofessor seu, a la Facultat de Barcelona, en Martí de Riquer, és a dir, el desig ardent de comprendre i fer llegibles els textos.

Encara recordo, com si fos ahir, el meu primer dia de classe amb ell. Era el curs 1993-94. Jo feia segon de carrera i l'assignatura que ens impartia era Literatura espanyola del S. XVIII. Evidentment, ja n'havia sentit a parlar. La meva expectació era màxima ja que d'ell se'n deien meravelles. Va arribar a l'aula els seus deu minuts de retard , com era de rigor llavors. Ja ho sabíem tots. Però, l'Oteo, el mític bon professor, de tantes i tantes generacions que l'havien adorat, s'ho podia permetre ja que cada minut seu valia un imperi. Portava una cartera o maletí de cuir negre. L'obria amb aquella dolça calma , que només saben representar aquells que dominen plenament la situació comunicativa dins de l'aula. I llavors, despertava la seva caixa de Pandora del seu saber i començava la seva obra mestra. Des d'aquell primer dia, vaig quedar perennement encisat ...

Com per exemple aquell dia d'hivern del curs 1995-96, que mai oblidaré, en el qual l'Oteo, el meu gran mestre, va llegir-me amb aquella veu dolça, vellutada i celestial un conte que jo havia escrit amb tot l'amor del món en memòria de la meva mare morta. Un conte que la seva amiga i professora i catedràtica Sara Pujol li va demanar al Ramon que recités per a ella i per a mi a l'interior del seu petit despatx ... Ho tinc gravat dins del meu cor amb lletres d'or... Moltes gràcies Sara i Ramon per fer-me costat , quan més ho necessitava.

En definitiva, avui, després de rebre la trista noticia que el meu benvolgut i gran mestre Ramon ens deixava orfes del seu memorable magisteri a les aules, però sobretot a la vida, he sentit la imperiosa necessitat dintre meu d'evocar-lo, a través d'aquest record elegíac, que li he volgut compondre, amb tot el meu afecte , "in memoriam", per la pregona, valuosa i entranyable petjada que em va deixar per sempre més.

■ ■ ■

Patiments lingüístics

Mariona Quadrada Monteverde

Jo no sóc bilingüe. I ser-ho o no, no depèn d'una qüestió de voluntat sinó de principi de realitat.

Cadascú, segons les circumstàncies, neix en un lloc i aprèn l'expressió verbal (que també comporta una determinada estructura mental i una forma de comunicar i de viure) de la seva llengua materna. Podríem dir, en termes tan evidents com planers, que es tracta de la llengua que, qualsevol persona mama. Si en mama dues o tres o mil, en equilibri i les desenvolupa en tots els àmbits socials de parla, de lectura o d'escriptura, segurament es podrà autoanomenar bi o tri o el nombre que sigui lingüe. I, si, a més a més, quan fa el canvi, el seu pensament s'articula sobre aquella llengua, ja té el títol.

Però som moltes les persones (per aquestes mateixes circumstàncies vitals) que, tot i parlar la quantitat de llengües que hàgim pogut aprendre amb més o menys fortuna, en tenim una, que és la que ens va parir. I aquesta és manté en lloc preeminent durant tota la vida (com a mínim si romans al territori de domini) perquè és la que ens estructura les ideas i amb la qual transmetem sentiments i vivències.

En el cas dels que som usuaris del català com a primera llengua, la cosa es complica. En general, i és recurrent a partir de les ignomínies del ministre Wert i la seva cort, es diu o es ven que els catalanoparlants som bilingües com un fet consumat. Discurs, per cert, en la línia de Ciudadanos. Doncs ves per on, en molts casos s'equivoquen, com sempre. En tot cas amb aquestes afirmacions, només ens estan ensenyant les dents, d'allò que voldrien que fos i no pas de la realitat, també com sempre i des de sempre.

El problema, la contradicció arriba quan, sota l'expressió bilingüisme veiem com es parla el català i com s'hi escriu. Quina és la realitat? La majoria de mitjans de comunicació de tots tipus, les xarxes socials..., són en castellà i si no, pitjor: el català actual dels mitjans és un calc de les estructures de la llengua castellana. A la subsistència i evolució de llengua no li és tan important dir: "busson" en lloc de bústia o "rato" en lloc d'estona, per dir un parell d'exemples, com: "aquesta sopa olora molt bé" per quina olor més bona que fa aquesta sopa o "aquesta carn està boníssima" per és boníssima (d'aquesta ja n'hem perdut el rastre). Fins i tot, m'atreveixo a dir que força persones no encertarien a veure'n les faltes de genuïnitat del català perquè ja n'hem perdut la consciència. Allò que manté i fa viure una llengua és la sintaxi més que el lèxic i jo, ara mateix, la veig perduda.

D'això se'n diu llengua colonitzada, una llengua que no té dret ni a fer la seva pròpia evolució perquè està envaïda per una altra que la domina i la mata a poc a poc. La convivència d'una llengua de poder amb una altra de sotmesa per motius polítics, fa que la perdedora no pugui evolucionar en llibertat i que els canvis que viu com qualsevol altra al llarg de la seva història no és puguin visualitzar perquè la que mana li pren el lloc i li imposa les seves construccions i expressions.

No veig ni propostes ni anàlisis en la majoria de formacions polítiques, i el partit de govern amb la consellera Rigau en el lot, s'amaga darrere la poció màgica de la "immersió lingüística" com si això fos una garantia per a la nostra llengua: "els nens i nenes, quan acaben, tenen un perfecte domini (que hauria de ser un domini perfecte) d'ambdues llengües" amb el valor de dir que l'anglès també va bé. Mentida.

No és estrany doncs, que a la moció presentada per la Cup al darrer ple de l'Ajuntament de Reus, en contra del compliment de la llei Wert amb la conseqüent insubmissió, hagués estat rebutjada, en una abstenció paradoxal dels que s'autoanomenen capdavanters de l'independentisme, Convergència i Unió. O potser més que paradoxal, transparent.

Mentre el castellà s'exerceixi com a llengua de poder i no de veïnatge i convivència, la idiosincràsia del català anirà desapareixent, com ja ho fa i el cor em continuarà fent mal de veure la meva llengua empobrida i colonitzada.

■ ■ ■

CA LA PEIRONA
RESTAURANT
Carrer d'Àngel Guimerà, 1 - Telèfon 977 81 51 71
43380 VILAPLANA

pintura decorativa
Alvar Juanpere Olivé
Sant Tomàs, 60 - Tel. 977 34 29 85
43201 **REUS**
Plaça de les Províncies, 1
43840 **SALOU**

D'ON ÉS?

Antònia Farré Santfeliu

La Montserrat Abelló va néixer a Tarragona l'any 1918 i morí a Barcelona el 9 de setembre de 2014. Va ser poetessa i traductora. L'editor de la seva obra, Oriol Izquierdo, la defineix com una dona que no va callar mai, però que va escoltar sempre.

La seva infantesa fou molt poc convencional: per la feina del pare, enginyer naval, Montserrat Abelló va estar a molts indrets diferents. Quan tenia uns sis anys va fer una estada a Anglaterra que li va permetre d'aprendre bé la llengua anglesa.

Però arribà la guerra, i per a la Montserrat, que creia en grans ideals i en les causes justes, va ser un revulsiu que la va situar al món. En perdre la guerra, va acompanyar el seu pare a l'exili a Londres i va treballar per als qui fugien de la persecució nazi.

Temps després, va anar-se'n a Xile, on va conèixer Joan Bofill. Van tenir tres fills, l'últim dels quals amb síndrome de Down, fet que la va trasbalsar i li va fer sentir la necessitat d'escriure poesia.

Al 2002, Abelló va ser redescoberta per Oriol Izquierdo, que fou qui s'encarregà de l'edició de la seva poesia completa 'Al cor de les paraules', publicada a Proa. Segons l'editor, per comprendre Montserrat Abelló "no es pot destriar la seva obra de la seva vida. Va començar a publicar l'any 1963, quan ja tenia quaranta-cinc anys, amb una veu feta (que no vol dir que no evolucionés), fàcil de reconèixer. Feia una poesia de dona, pel tema i per la manera de posicionar-s'hi". Però era una poesia sense agror ni ressentiment, tot i el dolor viscut. Una poesia profundament vitalista, plena d'agraïment, tot i que la vida li fou difícil.

A l'any 2008, als noranta anys, va ser destacada amb el Premi d'Honor de les Lletres Catalanes, el Premi Nacional de Cultura, el Jaume Fuster dels escriptors en llengua catalana. També va ser destacada amb la Creu de Sant Jordi, la Lletra d'Or, el premi Cavall Verd de traducció i el premi Crítica Serra d'Or.

La seva fou una vida marcada pel compromís i l'optimisme vital.

Tan sols la paraula nua
la teva, mai la d'un altre
la que reflecteix una vida
dins d'una solitud
curulla de promeses,
on tot és possible.

S'esvaneixen els dubtes
la foscor claror es torna
i els sols variants i múltiples
cauen damunt cada mot,
el cobreixen i donen força.

Enllà d'aquest ser-hi
tan precís que
s'allarga en el contingut
de cada paraula clara.

Com ho és la poesia*.

*La Institució de les Lletres Catalanes va triar aquest poema que Montserrat Abelló va escriure per commemorar el Dia Mundial de la Poesia (21.03.2014)

■ ■ ■

C/ major, 12 - **REUS**, 43201
tel. **977 342 498**
iuca
iucamodatg@gmail.com

TAXI
SERVEI DE TAXI 6-Q
7/8 places
L'Aleixar
mòbil 689 029 326

PETIT d'kastro
PLAÇA de L'ESGLÉSIA
i de L'AJUNTAMENT de
VILALLONGA del CAMP
teléfon 977840939
www.facebook.com/petitdkastro

Descobriment o Encobriment

Xavier Joanpere Olivé

Quan els vaixells europeus arribaven a les costes del que seria Amèrica i descobrien un nou món ignoraven que els ciutadans d'aquells indrets descobririen què era el genocidi, l'extermini, les malalties en forma epidèmica, el colonialisme i la violació sistemàtica dels drets humans.

La conquesta i submissió d'Amèrica va comportar la mort de 75 milions d'homes i dones que abans intentaven viure harmònicament amb la terra i els seus conciutadans.

Cal pensar però que com tota comunitat humana no estaven exclosos els litigis territorials i discrepàncies entre les diferents ètnies que habitaven aquell continent que els indis Cuna de Centre Amèrica coneixien amb el nom de Abia Yala (Pàtria Gran).

Els imperis europeus varen llançar-se a la captura d'or, plata, territoris i esclaus a partir del 1492. Anglaterra i els Països Baixos preferentment a l'Amèrica del Nord i Espanya i Portugal al sud.

Grans cultures com la Maia o l'Inca varen ser destruïdes i substituïdes pel no res. Els idiomes autòctons prohibits, les religions i els Déus ancestrals substituïts en nom de l'església de Roma. L'espasa i la creu es donaven la mà i entraven a sang i fetge a l'assalt d'un continent verge que no coneixia l'autoexplotació i aniquilació dels seus recursos.

Els tristament coneguts Cortés, Colon, Pizarro, Valdivia o Pinzon entre molts altres varen dirigir els exèrcits colonials i mercenaris més grans de la història fins aquell moment i els saquejos en nom de les corones europees van arribar a límits insospitats .

La resposta a la invasió va tardar dècades en materialitzar-se. Tupac Amaru al Perú, Tupac Catari a Bolívia o Antonio Valdivieso a Nicaragua són alguns exemples de la resistència enfront de la barbàrie. Bartolomé de las Casas ho relatava tot denunciant el paper encobridor de l'església catòlica aliniada amb els invasors.

Han passat mes de 500 anys i la situació a Amèrica ha canviat, tot i que després de la descolonització espanyola el continent va quedar en mans del poderós imperi nord-americà. Després de 150 anys de saqueig despietat els EEUU han extret tota la suor dels treballadors d'Amèrica i dels negres d'Àfrica que varen ser portats com esclaus durant més de 100 anys .

Durant el segle XX diversos dirigents a tot el continent varen intentar capgirar la Història: Augusto C. Sandino a Nicaragua, Jacobo Arbenz a Guatemala, Salvador Allende a Xile, Farabundo Martí a El Salvador, Fidel a Cuba, Omar Torrijos a Panamà entre d'altres. Més tard Veneçuela, Bolívia i Equador han aconseguit crear un nucli de països que amb moltíssimes dificultats intenten capgirar la difícil història d'Amèrica .

Durant tot aquest segle XX la presència de catalans a les lluites d'alliberament dels pobles ha estat ben present, per destacar-ne alguns caldria fer referència a Joan Alsina, Pere Casaldàliga, Joan E. Garcés o Josep Figueres que va arribar a presidir Costa Rica i tants d'altres que amb un treball més silenciós i tenaç han ajudat a suavitzar les situacions d'ignomínia d'aquells pobles. Per citar alguns noms com Jordi Planas a través de l'Agenda Llatinoamericana, Gabriela Serra col·laborant des de diverses ONG´s o Jaume Soler impulsor d'agermanaments entre d'altres el d'Arbúcies amb Palacaguïna (Nicaragua) serien un reflex del treball quotidià de molts catalans al costat dels pobles sotmesos d'Amèrica.

Actualment però noves formes d'explotació i nous colonitzadors arriben al continent, per citar-ne alguns com el Banc de Santander, Telefónica o Endesa i noms com Carlos Slim, Patricia Botín, Felipe Gonzalez, Vargas Llosa o els nous formats bancaris dels Rockefeller i Rothschild intenten perpetuar l'espoli i l'esclavitud a la terra que van intentar despertar Ernesto Guevara, Camilo Torres, Chico Mendes o Gaspar García Laviana.

En el moment actual en què Catalunya busca tenir un paper protagonista en el concert internacional caldrà buscar les bases d'una col·laboració estreta amb tots els països que durant segles han patit el colonialisme i l'explotació, és a dir amb els bastonejats de la terra.

Aquelles Causes que fa anys anomenàvem Pendents, ara a través de la denúncia constant podem considerar-les Causes Obertes i allò que vàrem estudiar com un descobriment constatem que només ha estat un encobriment.

■ ■ ■

PASCAL PELLICÉ MARINÉ
Electricitat i calefacció
Carrer Major, 40 - Tel. 977 81 53 28
43380 VILAPLANA

Instal·lacions JF
- *Electricitat, Gas, Aigua.*
- *Calefacció i Aire condicionat.*
- *Aprofitament d'aigües grises i pluvials.*
- *Energia solar fotovoltaica per usos agrícoles.*

http://www.usuaris.tinet.org/ijfega/inici
Jordi Fernàndez Llorens
instaljf@tinet.cat
620 272 212

Lo Pedrís pel món

La Paula i la Dolors, amb una mostra de la revista *Lo Pedrís 61*, a la vora del riu que passa per Hamburg, a Alemanya.

L'Anna Tudó Queralt, amb una mostra de Lo Pedrís 60, aquest estiu passat, dalt d'un vaixell pel llac Zurichsee de Zúrich, a Suïssa.

I CRONO-URBANA AMB BTT DE VILAPLANA

■ Dolors Sentís

Divendres de festa major a la tarda i dissabte al matí, un grupet de grans i nens, vam tombar per Vilaplana amb bicicleta per decidir com faríem un circuit pel poble, havia de ser divertit, amb una mica de gimcama, una mica de dificultat (poca), en definitiva que els més petits se sentissin com al Tour de França…. I per què només els petits?? Els grans també volíem competir. Vam preparar un circuit pels carrers del poble digne de les millors cronos del món!!!!

A dos quarts de cinc, tothom preparat i amb nervis, el crono es va engegar pel primer corredor que va sortir disparat com una bala!!!

Primer els grans I després els petits vam córrer, no!! volar i xalar pels carrerons i gràcies a un munt de voluntaris que anaven tallant I dirigint el trànsit perquè tots poguessim fer el circuit sense incidències.

Per acabar la festa i recuperar forces, xocolata desfeta amb coca per gentilesa de l'Ampa de l'escola Cingle Roig i repartiment de premis.

Copes pels tres primers classificats de les dues categories: INFANTIL:

1er. **Aida Serra**
2on. **Nil Simó**
3er. **Silvia Fernández**
ADULT:
1er **Andreu Olesti**
2on. **Joan Garcia**
3er. **Jordi Sanchez**

Tots els participants infantils van rebre una medalla i van poder pujar al podi.

Vull destacar la força i valentia que van demostrar els més petits corrent amb la bici i esforçant-se per ferho bé, ni els seus pares s'ho creien!!

També des d'aquestes línies agrair la col.laboració de tots, amics i companys de bici, veïns, àvies, tietes, en definitiva a tothom que repartits pel poble van fer possible la realització del circuit. Com també als cronometradors i vigilants de la prova que des de la sortida anaven apuntant tots els temps dels participants.

Vam quedar rebentats, però contents, només per la participació infantil, ja val la pena, VAM XALAR!!!!!

■ ■ ■

TREBALLEM LA TARDOR

Josep Tost - P4

Marçal Mestre - P4

Alèxia Sanz - P5

Eçkwe Giraldo - P3

Isona Juanpere - P5

Leo Aymami - P5

Mohamed Taybi - P5

Laia Mujika - P3

Ada Pada - P3

Paula Olesti - P4

Marc Fernández - P3

Michaela Franyi - P5

Soraya Saddok - P3

Arlet Enguita - P4

Sortida al Parlament

■ Mestres Escola Cingle Roig

Dimarts, 17 de novembre de 2015 hem anat al Parlament de Catalunya que està a Barcelona.

Abans d'entrar ens han donat un collaret amb una cartolina del nostre color del grup. Hem entrat, hem anat al lavabo i després hem mirant les coses que hi havia i hem iniciat el taller.

Hem fet un joc en què nosaltres érem els diputats i els portaveus, fèiem com si fóssim polítics de veritat. Gràcies a aquest joc entenem millor com funcionen les eleccions i com s'escull el President de la Generalitat.

Quan hem acabat ens han portat a fer una ruta pel Parlament on hem vist la sala dels passos perduts, que està formada per tres sales: la rosa, la grisa i la dels canelobres. També hem vist on s'escull el President, l'hemicicle.

Ens han explicat que quan sona el timbre és perquè marxa la Presidenta del Parlament.

Quan hem acabat hem anat a dinar al Parc de la Ciutadella, hem jugat una estona i hem tornat cap a Vilaplana.

Programa "Ràdio a l'escola"

■ Padrins lectors de l'escola

A l'escola Cingle Roig fem padrins lectors els dimecres a la tarda (2n, 4t i 5è) de cada mes.

Els més grans som els padrins, a partir de 3r, i els més petits, fins a 2n, són els fillols. Cada padrí té un fillol. L'activitat comença que els padrins escullen un conte i se'l preparen per a explicar-lo al fillol, per fer-li preguntes o per ajudar-lo a llegir.

Quan el tenim preparat anem a buscar els fillols i per parelles ens asseiem en un coixí al terra en les diferents aules i treballem el conte.

Quan acabem aquesta activitat, anem al vestíbul de l'entrada i una mestra o un company o companya expliquen un conte que parla sobre el món perquè és el tema del nostre projecte: "Vilaplana i el món".

És una activitat que ens agrada molt a tots.

Sortida a Tarragona

■ Mestres Escola Cingle Roig

El dia 18 de novembre vam anar d'excursió a Tarragona. Al matí vam anar a la rotonda a agafar l'autobús per anar a la Universitat Rovira i Virgili. Vam esmorzar i quan vam acabar vam anar a la biblioteca a fer experiments. Un tractava de la tensió de l'aigua i l'altre tractava de quin material absorbia millor l'aigua: la terra o un producte químic.

Tot seguit vam agafar l'autobús directe al centre (Rambla Nova) i quan vam arribar vam anar a uns bancs on vam dinar. Quan ens vam acabar el dinar vam anar caminant al CaixaForum que el teníem allí mateix.

Hi feien una exposició de Georges Méliès, el primer mag del cinema.

L'exposició va ser molt interessant, el que més em va agradar va ser el cinema fantasmagòric, feia molta gràcia! També vam veure quin és l'origen del cinema i vam fer una mini pel·lícula. Seguidament vam tornar a Vilaplana. Va ser una excursió molt especial!

■ ■ ■

Naixements

ARLET CARDOZO VIRGILI
16 de gener 2015

PAU HERRUZ PUJALS
14 de juny de 2015

QUERALT FULLANA BADIA
30 d'agost 2015

BRUNA HUGUET BONET
11 de novembre 2015

Casaments

Festa a Falset, 25 de juliol

Esteve Giralt & Noemi Aymamí

Casament Civil, Vilaplana, 16 de maig de 2015

Joan M. Mestre & Laia Plana, Vilaplana 13 de juny

Aniversaris

Festa aniversari dels 60 anys

■ La Redacció

Els nascuts l'any 1955 van celebar la festa commemorativa del seu 60è Aniversari.

Drets: **Blanca, Maria, Rosa, Pere, Lídia, Nati i Eduard.** Asseguts: **Glòria, Montserrat, Paqui i Juan**.

Per molts anys a tots.

Defuncions

Carme Prades Favà	11 de febrer als 87 anys
Santiago Anguera Rebascall	19 de febrer als 88 anys
Matilde Mestre Salvat	18 de març als 88 anys
Anna Munté Ferré	3 d'abril als 81 anys
Graciela Fortunato	maig
M. Carme Caballé Gavaldà	13 de juliol als 65 anys
Irene Simó Gomis	15 de juliol als 92 anys
Ezequiel Huguet Robert	16 de juliol als 93 anys
Dolores Bernal Pérez	23 de juliol als 73 anys
Mercé Llorens Trabado	19 d'agost als 74 anys

EXERCICIS HIPOPRESSIUS

■ (Pep Chaparro)

Aeròbic, pilates, Zumba, aquagym, spinning... durant l'última dècada, al món del fitness han sorgit noves tendències en la pràctica d'exercicis, moltes de les quals han estat presentades com a pedres angulars de l'exercici per a la salut. Permeteu-me fer una reflexió sobre un dels temes que més controvèrsia ha generat: els abdominals hipopressius versus els abdominals tradicionals o comuns. Són uns millors que els altres? Són incompatibles? Com és recomanable treballar-los?

• Zona abdominal a treballar

En l'actualitat, existeixen multitud d'exercicis que treballen els abdominals i en concret els diferents grups musculars d'aquesta zona: el recte abdominal, transvers, oblic intern i extern. Així mateix, hem de tenir en compte que perquè la musculatura del cos estigui en equilibri s'ha de treballar la part posterior on es troben els erectors espinals, així com la musculatura del sòl pèlvic i diafragmàtica, el cas contrari pot portar a desequilibris musculars, posturals i fins i tot lesions, pel que hem de tenir en compte, a l'hora de planificar el nostre entrenament abdominal, que és necessari treballar tots els grups musculars que formen la faixa abdomino-lumbar en una dosi adequada.

El tipus d'exercici abdominal, el nombre de sèries, repeticions i temps de descans dependrà de les característiques de cada persona, així com el nivell de condició física i l'objectiu de cadascun. Aquests i altres aspectes han de ser valorats per un entrenador personal qualificat a fi de poder adaptar el pla d'exercicis corresponent a la persona. Realitzar un correcte treball de tota la musculatura abdominal ens ajudarà a aconseguir una bona tonicitat i fortalesa del tronc.

• Abdominals hipopressius

El mètode denominat Gimnàstica Abdominal Hipopressiva (GAH) és aquella manera de fer abdominals amagant la panxa mentre s'adopta diferents posicions i que darrerament és practicada a la majoria de gimnasos. Es tracta per tant d'una sèrie d'exercicis en apnea respiratòria i postures específiques als quals se'ls atribueixen múltiples beneficis:

• Mitjançant el descens de la pressió intraabdominal es tonifica l'abdomen via reflexa. Podríem dir que amb una dosi adequada per a cada persona es produiran adaptacions en major o menor mesura.

• Els hipopressius són un bon treball per a la musculatura del transvers abdominal, que és l'encarregat de mantenir les vísceres de l'abdomen i ajuda a l'hora d'espirar l'aire.

• Pot reduir el perímetre de cintura abdominal fins a un 8% depenent del tipus d'origen del problema, però aquest resultat no està del tot comprovat.

• Un altre dels beneficis són les millores posturals, aconseguint una reducció en l'excés de les curvatures cervicals, dorsals i lumbars, així com desviacions laterals de la columna vertebral.

• El punt que ha generat més debat és aquell que afirma que els abdominals hipopressius enforteixen l'abdomen i al seu torn la musculatura del sòl pèlvic, contràriament als abdominals tradicionals que la seva pràctica danya el sòl pèlvic.

El sòl pèlvic és una unitat del múscul esquelètic que sosté els òrgans situats a la zona pèlvica contrarestant efectes de gravetat, pressió intraabdominal i càrregues que se sofreixen per efectes de l'activitat física, per la qual cosa un inadequat augment en la pressió abdominal, generat per un sobre esforç, podria implicar problemes en la musculatura del sòl pèlvic, aquests vindrien per una mala dosi en la càrrega d'entrenament abdominal (mala elecció dels exercicis, sèries, repeticions i descansos). Per tant, si es treballa la musculatura abdominal íntegrament i correctament no ha d'haver-hi cap problema.

• El mètode hipopressiu ajuda a l'enfortiment del sòl pèlvic, però aquest no ha de reemplaçar en cap cas el treball tradicional.

A l'hora de parlar de les contraindicacions en la realització d'un tipus d'abdominals o uns altres hem de tenir en compte que existeixen uns abdominals tradicionals que són potencialment més lesius que uns altres, aquests seran els que més pressió abdominal generin o que impliquin el treball d'una altra musculatura que no sigui l'abdominal, però la contraindicació sempre dependrà del nivell de cada persona i de la dosi d'exercici.

Si parlem dels abdominals hipopressius, la contraindicació és per a les dones embarassades (a causa que es produeix un canvi anatòmic evident) i per a persones amb hipertensió (a causa que els exercicis isomètrics augmenten la tensió arterial).

No s'ha demostrat clarament si un tipus és millor que un altre, doncs no existeix un exercici perfecte per a tots. Per a això és necessari un entrenament adaptat que compleixi amb uns objectius personals. Per a una bona definició de la zona abdominal, és per tant necessari un treball adaptat d'abdominals tradicionals que podrien ser combinats amb una pràctica adequada del treball en abdominals hipopressius. La definició abdominal l'aconseguirem sempre que el percentatge de greix abdominal estigui per sota del 10%, i recordem que fer abdominals no disminueix el percentatge de teixit gras, encara que ajudi una mica a la reducció de perímetre.

Salut !!

■ ■ ■

LA GUERRA CIVIL ESPANYOLA EN LA MIRADA DELS INFANTS

CINQUENA PART

Míreia Ferré Mateu

1. DISCUSSIÓ

1.1. La guerra i els refugiats de guerra

Per a l'elaboració d'aquest apartat m'he ajudat de dos articles de l'Esther Gutierrez Escoda(1), de la Universitat Rovira i Virgili de Tarragona, i que ha estudiat amb detall els aspectes dels refugiats de guerra, sobretot a Espanya i Catalunya (Reus). En el seu estudi, penso que és rellevant destacar la incidència que fa en el fet de considerar una persona refugiada o no, i els diferents grups principals de refugiats que existeixen.

Segons Gutiérrez Escoda, la pràctica de concedir asil a persones que fugen de la persecució a terres estrangeres representa una dels primeres fites de la civilització.

Segons la Convenció de 1951 sobre l'Estatut de Refugiats, un refugiat és una persona que degut als temor de ser perseguida, per motius de raça, religió, nacionalitat, pertinença a determinat grup social, o opinions polítiques, es troba fora del país de la seva nacionalitat i no pugui o vulgui acollir-se a la protecció de tal país... Per tant, es tracta d'un desplaçament forçós o no, que acaba provocant un canvi de sentiment de nació en la persona. Com hem vist en el cas de la Rosa Alabart, el fet de ser una refugiada de guerra va acabar desembocant a una adolescència difícil i frustrant derivada de la separació familiar.

Existeixen, segons l'estudi de l'Esther Gutierrez Escoda, tres grups principals de persones desplaçades o que es desplacen:

- Els refugiats per motius de guerra, que fugen del conflicte bèl·lic i de la persecució.

A Vilaplana hi va haver casos de joves que estaven en edat militar i van fugir cap a França, i pares de famílies que fugien de les represàlies, per por a que els matessin o els tanquessin a la presó.

- Els desplaçats interns (mal denominats refugiats), aquests no han creuat una frontera internacional per buscar la seguretat, en canvi, els primers sí. Els desplaçats interns es mantenen dins als seus propis països.

Les causes poden ser per els mateixos motius que els anteriors: conflicte armat, violència generalitzada, violació dels drets humans ..., però en aquest cas, els desplaçats estan totalment sota protecció del seu propi govern. Aquí hi entraria el cas de la Rosa Alabart, o bé el cas de la andalusa refugiada que va fer cap a casa la Matilde Mestre.

- Immigrants pròpiament dits que, es desplacen en principi per motius econòmics (a vegades originats per una catàstrofe natural). En canvi, els refugiats ho fan per salvar la seva vida o per preservar la seva llibertat. Aquests grups utilitzen amb freqüència les mateixes rutes i mitjans de transport.

En l'estudi que fa Esther Gutierrez Escoda(2) sobre els refugiats de guerra a Espanya (1936-2009), destaco el concepte que té ella de refugiat en l'Espanya de la Guerra Civil i comparteixo aquesta visió.

S'entén per refugiat a tota persona que s'ha hagut de mudar de residència, per raons de guerra, que no és "desafecto" al règim republicà i que no té mitjans immediats de subsistència, ni és acollida per una altre de la seva família o amistat.

La situació desencadenada després de l' aixecament militar franquista i les seves conseqüències tant socials com demogràfiques, no havien tingut precedents en la Península Ibèrica, i per tant, la no disposició dels mitjans econòmics, materials i humans necessaris per afrontar el problema de l'evacuació de guerra, va desbordar per complet tant al govern de la República, com al de la Generalitat de Catalunya.

En general, la mobilitat va estar molt concentrada entorn a les provín-

BAR CASAL Vilaplanenc
Jaume i Boris els cafeters
C/ Casal, 3 - VILAPLANA

cies més poblades: Madrid, Barcelona i València.

A Catalunya, en un principi van ser els sindicats els que es van encarregar de l'acollida ja que disposaven d'edificis incautats com hotels i convents. A l'arribar a Catalunya se'ls donava l'Estatut de Refugiats, sostre, menjar, assistència mèdica, i la quantitat de dos pessetes diàries per persona al dia.

A mesura que augmentava l'arribada massiva de persones refugiades, van ser distribuïdes per tots els ajuntaments de Catalunya a través dels delegats de cada vegueria. Una vegada saturats els hotels i convents, els refugiats es van instal·lar en edificis públics municipals, però després en cases particulars, sobretot els nens que arribaven sols. El menjar els arribava dels propis ajuntaments.

Pel que fa a l'estudi de l'Esther sobre els refugiats de guerra en la IV Vegueria, considero important destacar el concepte d'evacuació i el que comporta aquest fet, sobretot en el cas dels nens. El gener de 1937 es va decidir l'evacuació obligatòria de la capital de l'Estat, i els motius van ser el perill del bombardeig i la necessitat d'evitar possibles malalties contagioses, degut a les grans concentracions humanes en espais reduïts.

Per organitzar l'evacuació es va fer una instal·lació de "*la Oficina Ambulante de Evacuación*". Les expedicions que sortien de Madrid havien de creuar diferents punts de vigilància situats a la carretera i el transport es realitzava a partir de diferents modalitats:

- Companyia de Transport Automòbil d'Evacuació.
- Exèrcit.
- Ajuntaments.
- Camions que feien expedicions per abastir la ciutat de Madrid d'aliments i de tornada anaven buits de càrrega i acomodaven a la gent.

La necessitat de la guerra va fer que milers de espanyols fossin evacuats cap a zones on el perill era mínim.

Vilaplana n'és un exemple, ja que la guerra no va passar per a aquest poble, i l'ambient potser si que era de guerra com ha comentat la Matilde Mestre en l'entrevista, però el front estava a l'Ebre.

Una quantitat important de nens van arribar sols a Reus, no eren acompanyats per persones majors d'edat. Majoritàriament, les causes poden ser varies: es podien haver perdut durant el viatge, o bé els seus pares van ser morts o detinguts, o inclús perquè els van abandonar els seus propis progenitors.

A Reus, van ser evacuats 40 nens que pertanyien a grups de germans i 83 que eren menors i anaven sols, i dins d'aquests 83, els grups més nombrosos eren els d'edat compresa entre 6-15 anys. La procedència d'aquests grups de nens era diversa: Granada, Madrid, Toledo, Màlaga, Albacete, Guadalajara, Àvila, Càceres, León, Badajoz, ...

Un altre dels grans problemes als que la ciutat va haver de fer front va ser l'escolarització i educació dels menors residents i dels refugiats. Durant tot el període de la Guerra Civil, Reus es va preocupar de que als nens no els faltés l'Educació i que es trobessin en un medi hostil. A Vilaplana, en canvi, no va ser així. Cal fer incidència al cas de la Mercè Simó, que recorda que, durant el franquisme, la professora la castigava quan s'equivocava, pel simple fet de ser roja:

No sabia sumar 2+2, i la mestre em va castigar de cara a la paret.[...] A una mà m'hi posava llibres, i l'altre mà me la feia posar de tal manera que quan em piqués amb el regle em fes mal.[...] No vaig veure ni una lletra a l'escola.(4)

Ella no va aprendre res de lletres a l'escola, i si avui dia sap llegir és perquè el seu pare li ensenyava des de França a través de cartes que s'enviaven.

Les colònies escolars, segons Rosalía Crego Navarro(5), van ser unes institucions que van sorgir durant la Guerra Civil i suposen un refugi per als nens evacuats i amb una funció educativa. Les colònies funcionaven principalment a Levante i a Catalunya degut a la bonança del clima i a la rebel·lió militar sufocada, i en menor mesura a Cuenca, Albacete, Madrid,... En definitiva, les colònies escolars van complir una important funció educativa i es van introduir nous mètodes d'ensenyança, fins al punt que es pot parlar d'una renovació pedagògica. Aquestes colònies van convertir-se en autèntiques comunitats educatives, però no hem d'oblidar mai que van estar motivades per la guerra civil. Tot i que cap dels testimonis entrevistats no han fet menció de les colònies escolars, he considerat important fer-ne una breu referència.

En l'article de José Maria Ruiz-Vargas(6), de la Universitat Autònoma de Madrid, ens parla del trauma i la memòria de la Guerra Civil i de la dictadura franquista. Estudi que en un principi s'ajustava a la meva hipòtesi de conèixer el trauma infantil, però després de fer les entrevistes he comprovat que en la majoria de nens no va ser així, excepte un cas: el de la mare de l'Anna Rosa. Segons José Maria Ruiz-Vargas, les guerres són un front de traumes psicològics tant pels combatents com per la població civil. La greu repressió imposada pels perdedors de la guerra civil, no només va impedir tota possibilitat de superació dels traumes de la guerra, sinó que va afegir una gran dosi de patiment. Es crea un escenari capaç de generar una veritable epidèmia d'estrès posttraumàtic. I es que la Guerra Civil és considerat l' esdeveniment més traumàtic i dramàtic de la història espanyola del segle XX.

Ruiz-Vargas defineix que la vulne-

rabilitat més la capacitat de fer mal que hi ha en la naturalesa humana, converteix a les persones en víctimes potencials dels més terribles successos. La sensació de no poder fer res per canviar-ho i d'impotència, fa que la persona es desbordi psicològicament. Les situacions de violència i patiment deixen petjada al seu mon emocional, cognitiu i codi moral, i quan passa això, ens trobem cara a cara amb el trauma; una ferida emocional greu.

Després de fer les entrevistes he vist que la majoria dels nens no van patir cap trauma de guerra, és més; eren conscients de que passava alguna cosa, però s'entretenien i estaven pendents d'altres coses com jugar, ballar, anar a l'escola els que podien, o bé ajudar a casa els de famílies més pobres com la Mercè Simó, que ho va passar molt malament durant i després de la guerra perquè pertanyia a una família amb un nivell molt baix de riquesa. Però tot i lo malament que ho va passar, quan li vaig preguntar per la por, el trauma i la mort, va riure's de la meva pregunta, ja que a ella no se li van passar mai pel cap aquests conceptes. Ella només pensava en ballar i ajudar a la mare.

El cas de la Rosa Alabart ha estat diferent al de la resta de persones entrevistades, ella si que recorda un trauma i comenta que va veure morts al terra i li va agafar un atac de nervis.

Sense mostrar-me desacord amb Ruiz-Vargas, puc inferir a través de les entrevistes que si estàs amb un contacte directe amb la guerra o pots veure i evidenciar fets dramàtics, sí que poden desembocar a períodes de crisi, d'estrès o de trauma. El cas més clar que tenim és el de la mare de l'Anna Rosa, aquesta ha patit un trauma de guerra i no ha tornat a estar la mateixa, es va trencar emocionalment. Es tracta d'una experiència de vida que no ha superat i s'ha quedat a dins. És desconfiada, te el cos constantment en alerta, i ella reconeix que té un trauma i encara té por. Cal recordar que la mare de l'Anna Rosa va marxar a Tortosa, i va veure caure bombes, per tant va viure la guerra i la seva situació era diferent a la dels altres testimonis de Vilaplana.

Per altra banda, el fet de no viure directament situacions al front, si que s'evidencia un patiment i una tristesa, però també es manifesta la capacitat de supervivència dels nens i d'evadir-se de la realitat, tot i que saben la situació en la que es troben.

Aquesta tristesa i patiment s'allarguen a la postguerra, així ho manifesten els meus entrevistats i alhora recolzo la idea que defensa Ruiz-Vargas que la vida ve marcada per les vivències que un ha tingut.

Les guerres, segons l'historiador Txevan Todorov, són una de les formes supremes d'experiència traumàtica. No és fins als anys 40 del segle XX, en el context de la Segona Guerra Mundial, quan es desperta un especial interès mèdic per la "neurologia traumàtica de guerra", nom que s'usa per referir-se al síndrome produït per la experiència de combat.

Les guerres generen sempre una polarització social, i en el cas de la guerra civil es va reflectir en la psiquiatria. Van sorgir dos bàndols; per una banda els psiquiatres nacionals i per altra, els psiquiatres republicans, i entre uns i altres existia una forta discrepància.

Un altre comentari que sorgeix dels entrevistats és que la relació als pobles entre els convilatans no ha estat la mateixa després del conflicte. Les discrepàncies entre uns i altres i els recels entre les famílies es mantenen en l'imaginari.

L'impacte de la Guerra Civil i trauma de combat dels vençuts i les seves famílies durant la postguerra va ser dur, i la majoria van ser víctimes d'estrès traumàtic relacionat amb les guerres. Aquestes víctimes tenien una gran por a expressar els seus sentiments i records, i el silenci mai ajuda a la víctima.

En el meu treball de camp, la tendència ha estat diferent. Els testimonis en la majoria dels casos han explicat de forma oberta i detallada la seva experiència de vida. M'ha donat la sensació de que tenien més ganes d'explicar- me les coses que no pas de guardar-se-les. Però, com tot, hi ha peculiaritats, la Matilde Mestre em va comentar que:

Temps després de la guerra ens van inculcar que no se'n parlés, i això està bé. Tant una banda com l'altra ho van fer.(7)

I precisament, resulta ser un dels tres testimonis que en alguns aspectes no es va mostrar tant predisposada a explicar la seva història. Ara bé, una cosa es parlar en una entrevista dels fets de la guerra, que la predisposició és una.

I l'altra és que sorgeixi d'una manera espontània i en el dia a dia i en l'entorn familiar parlar de temes relacionats de la guerra i la postguerra. I aquí sí que s'evidencia que el silenci ha estat el comportament assumit per tots. La Matilde Mestre comenta:

Que mai més haguem de viure una guerra civil [silenci].(8)

Veiem que encara es manifesta aquesta por i rebuig en aquest moment històric.

*El instante congelado del exilio de los niños de la Guerra Civil Españo*la, del qual l'autora n'és Alicia Alted Vigil(9), és un estudi de l'impacte de la guerra civil espanyola, però fen especial incidència en els nens. Comença amb una frase d'Albert Einstein: "mentre existeixi l'home, sempre hi ahurà guerres", i l'autora Alicia Alted segueix apuntant: "guerres en que la població civil n'és l'afectada i en especial els nens".

Les conseqüències de la guerra civil va provocar el patiment d'uns anys de gana, tristesa i repressió. En el nostre cas, veiem diverses experiències de vida; per una banda en Josep Prades que comenta que van estar vivint nou mesos al tros i van passar molta gana, o bé el cas de la Matilde Mestre que recorda molta tristesa a casa i aquesta es va accentuar més quan van tancar a la seva mare a la presó, però també tenim el cas de la Rosa Alabar que va veure com van tancar al seu pare a la presó de Flix, i a en Joan Juanpere que li van tancar la mare a la presó i la germana gran va haver de fer-se càrrec dels nens petits de la casa.

Les conseqüències de la guerra van ser d'un nivell alt, però els nens tenien una gran capacitat per evadir-se de la realitat i pensar en el dia a dia. La Mercè Simó destaca que, tot i les penúries que va passar la seva família, ella només pensava en ballar. La Matilde Mestre comenta que:

No pensava en que volia ser de gran, després m'hagués agradat fer moltes altres coses, però no vaig poder.(10)

En Josep Prades només pensava en el dia a dia, i en que s'acabés la guerra. Situació similar a la de la mare de l'Anna Rosa. Considero important destacar els casos d'en Josep Prades i de la mare de l'Anna Rosa, ja que dels nou testimonis, ells dos són els que van patir més la guerra ja que la van presenciar, van anar cap a Tortosa, al front. I al entrevistar-los s'ha vist que tenen una altre concepció de la guerra diferent a la dels

altres set testimonis, una concepció de tristesa, patiment, gana, morts, bombes i por.

Carmen González Martínez(11), de la Universitat de Múrcia, ens parla del retorn a Espanya dels nens de la Guerra Civil, i fa un anàlisi dels múltiples problemes derivats de l'adaptació i integració dels retornats a Espanya. Fa èmfasi als plans psicològics, emocionals i d'identitat, i el relatiu als problemes d'infraestructura com la vivenda, la sanitat, el treball, les pensions,...

Després de la guerra civil i de tot el que comporta aquest fet, hi ha una important existència de problemes d'adaptació i integració al país d'origen, com ara l'existència de múltiples identitats, o bé la dificultat per tornar al treball, o la dificultat per accedir a uns estudis, faltes de mostra de carinyo que posteriorment deriven a una gran frustració.

Pel que fa als testimonis entrevistats, només una va ser refugiada de guerra, la Rosa Alabart, i aquesta comenta amb tota tranquil·litat que el 16 de gener del 1939 el pare la va anar a buscar al mas i va tornar a casa. Per tant, si que veiem una angoixa per la separació familiar, però no un procés d'adaptació i reintegració a la seva llar. Pot ser si hagués estat una persona adulta, li hagués estat més difícil una reintegració, ja sigui per els problemes d'infraestructura com la vivenda, el treball, les pensions,... però al ser una nena de 8 anys, amb el que pensava només era amb tornar a veure el pare i la mare, i quan això va ser possible, sembla que van desaparèixer les angoixes de separació familiar.

M'agradaria concloure aquest apartat més teòric referit als refugiats de guerra, en especial incidència als nens, i com s'enfronten a la vida en els durs anys de postguerra, amb un seguit de testimonis(12) que van ser entrevistats a Catalunya ràdio i que vaig poder veure posteriorment per internet. Aquests els anomenen com els fills de la postguerra, i en són quatre, dos homes i dues dones que en el moment en que va esclatar la guerra civil tenien una edat compresa entre 6-8 anys, i tant sols eren nens. En general, tots estan disposats a fer un salt enrere i despertar la memòria històrica que tots i cada un d'ells porta dins. Tots recorden l'escassetat d'aliments, un cop esclata la guerra "van començar les nits sense sopar" recorda un home. També la majoria parlen de la brutal repressió un cop acabada la guerra, o bé destaquen el fet de que mai van poder anar a l'escola ja que cada dos per tres havien de moure's de lloc. Cada testimoni té la seva experiència de vida i cada peculiaritat, uns ho van viure d'una manera i els altres d'una altre. A Vilaplana, per exemple, la Mercè Simó comenta que els pocs mesos que va poder anar a l'escola, no va aprendre res de lletres pel simple fet de ser roja. O bé, que hi havia nits que no tenien sopar. Però en canvi, en Josep Prades comenta que quan va acabar la guerra van tornar, amb la família, de Tortosa, al poble a treballar per un sou just. Amb això vull dir que hi va haver moltes peculiaritats i que les individualitats són molt importants. Cadascú va patir a la seva manera.

* * *

NOTES

1.- Gutierrez, Esther. *El Estatuto de Refugiado de guerra en España: de la Guerra Civil a la convención de Ginebra* (1936-1978). URV, Tarragona. 2012. Enllaç consultat el dia 25-07-2014: http://www.academia.edu/5517531/El_Estatuto_de_Refugiado_de_Guerra_en_Espana_de_la_guerra_civil_a_la_C onvencion_de_Ginebra_1936-1978_2012_.

2.- Gutierrez, Esther. *El Estatuto de Refugiado de guerra en España: de la Guerra Civil a la convención de Ginebra* (1936-1978). URV, Tarragona. 2012. Enllaç consultat el dia 25-07-2014: http://www.academia.edu/5517531/El_Estatuto_de_Refugiado_de_Guerra_en_Espana_de_la_guerra_civil_a_la_C onvencion_de_Ginebra_1936-1978_2012_.

3.- Gutierrez, Esther. *Refugiats de guerra en la IV Vegueria* (Reus, 1936-1939). URV, Tarragona. Enllaç consultat el dia 25-07-2014: http://www.academia.edu/5151192/Refugiados_de_Guerra_en_la_IV_Vegueria_Reus_1936-1939_2007_

4.- Font Oral: Mercè Simó Gomis (Vilaplana, 2014).

5.- Crego, Navarro, Rosalía. *Las colonias escolares durante la Guerra Civil, 1936-1939*. Enllaç consultat el dia 20-01-2014: http://e-spacio.uned.es/fez/eserv.php?pid=bibliuned:ETFSerie5-BC9D5952-2102-FFF3-273C-6697EF8886AF&dsl D=Documento.pdf

6.- Ruiz-Vargas, José María. *Trauma y memòria de la Guerra Civil y de la dictadura franquista*. Universidad Autónoma de Madrid. Enllaç consultat el dia 29-01-2014: http://hispanianova.rediris.es/6/dossier/6d012.pdf

7.- Font Oral: Matilde Mestre (Vilaplana, 2014)

8.- *Ibidem*.

9.- Alted, Vigil, Alicia. *"El instante congelado" del exilio de los niños de la guerra civil española*. DEP (deportate, esuli, profughe). Enllaaç consultat el dia 9-07-2014: http://www.scribd.com/doc/93097056/El-instante-congelado-del-exilio-de-los-ninos-de-la-guerra-civil-espanola

10.- Font Oral: Matilde Mestre (Vilaplana, 2014)

11.- González, Martínez, Carmen. *El retorno a España de los "Niños de la guerra civil"*. Universidad de Múrcia. Enllaç consultat el dia 18-07-2014: file:///C:/Users/JAUME/Downloads/Dialnet- ElRetornoAEspanaDeLosNinosDeLaGuerraCivil-767890.pdf

12.- *Els fills de la postguerra. Testimonis de postguerra*. Catalunya ràdio. Consultat al Youtube el dia 22-07-2014: https://www.facebook.com/catradio/posts/400439559973049.

Dietètiques Cabré, C.B.
peso forma
ALIMENTS NATURALS I DE RÈGIM
HERBORISTERIA
CONSULTA NATURISTA
C/ dels Jurats, 19 - 43205 REUS
Tel. 977 31 52 55

Servei Oficial: Lucas CENTRE AUTOTECH
Tallers Rafel Sans
Mecànica de l'automòbil i planxisteria
Instal·lacions de fontaneria, gas i calefacció
AIRE CONDICIONAT - ENERGIA SOLAR
C/ Muralla, 23 - 43381 **L'ALEIXAR**
Tel. 977 815 384
taller@rafelsans.com

Festa Major d'Octubre de 2015

Josep Bigorra Llauradó

Més de dues mil persones van gaudir de la Festa Major amb un ampli ventall d'activitats per a totes les edats

Alta participació als actes de la Festa Major d'octubre

Agraïments

Deixeu-me, en primer lloc, fer un sincer agraïment, ja que sense l'ajuda de tots la Festa Major no hagués estat possible. Així doncs, vull agrair a totes les persones i entitats que han col•laborat per tal que la Festa Major fos un èxit, tant a nivell organitzatiu com de participació, en especial al Grup de Jóvens, als membres de la Comissió de festes, i als companys de l'Ajuntament.

El pregó, tret de sortida

La Festa Major s'iniciava el divendres 9 d'octubre, com ja és habitual, amb el tradicional Pregó a la Plaça de la Vila, a càrrec de la Mercè Mariné. Posteriorment es va fer entrega per part de Lo pedrís del guardó de Vilaplanenca de l'any a la Conxi Espinosa, directora de l'Escola Cingle Roig.

L'envelat, seu de les nits de festa

Instal·lat a la pista poliesportiva del Casal Vilaplanenc va acollir tres nits consecutives de festa. El primer dia prop de 300 persones van assistir a la sessió de música electrònica en la que van participar el DJ local Xavi Huguet i un dels DJs més coneguts al nostre país, el DJ Marsal Ventura de l'emissora Flaix FM.

La segona nit, organitzada pel Grup de Jóvens suposava la presentació del nou disc Tot és ara dels valencians Aspencat, els van acompanyar a l'escenari el grup lleidatà Möndo Loco, els també valencians Atupa que tancaven la seva gira amb el seu concert número 100 i un dels ja habituals de la Festa Major de Vilaplana, any rere any, el DJ reusenc OGT. Mil persones van assistir en aquesta nit de festa.

Per últim, la tercera nit es va dedicar al públic local i, amb aquest motiu, la Comissió de Festes va organitzar el Sopar de Festa Major per tal que la gent baixés a sopar i gaudís també de la festa. Durant tota la tarda els membres de la Comissió de Festes van parar taules, penjar llums de decoració i començar a preparar el sopar. A quarts de deu, prop de 200 persones entraven a sopar a l'envelat. El menú per als adults: aperitiu, pollastre a l'ast amb patates al caliu i macedònia, els més petits en lloc de pollastre a l'ast tenien pollastre arrebossat. En acabar van gaudir de l'actuació d'una de les orquestres de versions més populars, que anys enrere havia deixat petita la Sala del Casal, l'Orquestra Mitjanit. A part de les persones presents al sopar, més de 250 persones van assistir únicament al ball, de manera que la festa es va allargar fins a ben entrada la matinada tancant la nit amb el terrassenc DJ Trabubu.

Activitats per a tots els públics

Durant tota la Festa Major hi va haver activitats per a tots els públics, com els inflables, el llit elàstic i el brau mecànic que es van instal·lar a l'envelat, i tot i que la majoria de públic va ser infantil, també n'hi van haver de més grandets que van voler provar-se i mirar de no caure del brau mecànic a la primera sotragada...

El circuit urbà de bicis també va aplegar gent de totes les edats que van intentar fer el circuit en bici en el menor temps possible. En categoria adulta el cronòmetre no se li va resistir a l'Andreu Olesti que va marcar el millor temps. Tot seguit, l'AMPA va convidar a tothom a berenar amb xocolata desfeta.

Els Batukats del Bolet van amenitzar la sortida de la Missa Solemne de Festa Major amb una cercavila a ritme de batukada des de la Plaça de la Vila fins al Casal passant per diversos carrers, encara avui retronen els tambors dels integrants del grup.

Per a tots els públics també era l'obra de teatre que el director vilaplanenc Jordi Mateu havia preparat amb la companyia la Teatr'era de Castelvell del Camp, dilluns a la tarda més de 300 persones van fer petita la Sala del Casal per veure El Florido Pensil. Simultàniament, els més petits van poder gaudir

d'una sessió de cinema infantil a la Casa de Cultura, permetent als pares poder gaudir del teatre tranquil·lament i sense preocupacions.

Fi de festa: Festa Homenatge a la Gent Gran

La Festa Homenatge a la Gent, el diumenge 18 d'octubre tancava la Festa Major, primer amb la Missa Solemne acompanyada per la Coral Amics de la Cançó i en sortir amb la foto de grup de les persones majors de 80 anys. En acabar, com de costum dinar a la Sala del Casal, aquest any el servia el restaurant local L'esparver i hi van assistir prop de 90 persones. Després de dinar es van fer les tradicionals fotos amb els homenatjats.

■ ■ ■

EL PULSÒMETRE

BAIXA

Baixa el Casal Vilaplanenc i una vegada més el poble es tornarà a quedar sense cafeters.

Si baixa el Casal, també baixa el poble, ja que aquesta entitat és la més significativa que tenim i aplega la gran majoria de vilaplanencs i vilaplanenques.

Així doncs, alguna cosa no fem prou bé. Cal buscar solucions per tal que els cafeters tinguin una continuïtat i puguin gestionar amb professionalitat l'únic bar del poble i espai de trobada.

Per tant, desitgem molta sort i una estança molt llarga als propers cafeters que ens portarà l'any nou.

PUJA

Puja la passada Festa Major d'octubre que, segons sembla, va deixar content a gairebé tothom.

Una festa amb una programació molt completa i variada, amb espectacles de qualitat per a tots els gustos i edats. Així doncs, s'espera que la propera Festa Major de Sant Sebastià també estigui a l'alçada del que el poble es mereix i es pugui gaudir d'una bona Festa Major d'hivern.

Mercat de Nadal

Jordi Serra Ferré

Ens trobem en l'època de l'any en què el consumisme ho envaeix tot i en què, ho vulguem o no, passem més hores en establiments comercials empaitant desitjos, il·lusions i plaers diversos.

El Nadal és el període que ens demostra la necessitat de tenir un bon circuit comercial a l'abast. Una bona oferta comercial ens facilita la vida, ens ofereix les opcions que necessitem per tal de no tornar-nos bojos anant darrere de tal o qual producte i dóna alegria i color al nostre entorn.

La gent del Baix Camp tenim la sort de poder gaudir des d'antic d'un gran centre comercial "a cel obert" capaç de satisfer amb escreix les nostres necessitats de consum. Si per alguna cosa s'ha distingit històricament la ciutat de Reus ha estat per ser un nucli d'atracció comercial per la seva comarca i per altres de veïnes. I més en aquesta època. El dilluns previ al dia de Nadal, dia de mercat a la ciutat, la comarca es traslladava massivament a la capital a fer totes les compres necessàries per als grans àpats nadalencs, renovar els armaris (ja se sap que qui no estrena per Nadal, res no val!) i, fins i tot, fer un bon tiberi a alguna fonda de la ciutat. Era el mercat de Nadal.

Aquesta tradició ja la podem donar per morta (i més des que va tancar el restaurant Simonet). Qui més qui menys fa un munt de viatges a la setmana, o fins i tot al dia, a Reus i té l'oportunitat d'omplir el congelador dos mesos abans de festes i compra roba al Zara o al Mango quan li ve de gust, sense mirar massa el calendari (a no ser que sigui el Black friday). Hem passat d'un mercat d'un dia a un mercat que dura ben bé un més i mig. Els carrers cèntrics de Reus es converteixen en un formiguer de gent passejant amb bosses dels comerços més variats, bosses plenes de regals propis i aliens.

Però aquest Nadal amenaça de ser diferent. L'obertura del nou centre comercial a l'antic edifici de la fira de mostres ha canviat de manera radical el paisatge local. I s'afegeix a la sagnia que suposava per al comerç urbà l'existència d'espais com Les Gavarres que ja han desertitzat el centre de Tarragona. És cert que La Fira és a escassos minuts caminant del Carrer Llovera, també que no té les dimensions mastodòntiques d'altres projectes similars, però també ho és que ha suposat el trasllat des del centre d'establiments emblemàtics (tots els del grup Inditex) i ha duplicat l'oferta en altres casos. Calia? Realment necessitava Reus i la seva comarca situar una mena da cavall de Troia com aquest dins el seu entramat urbà. Calia posar en peu de guerra bona part del comerç tradicional? A canvi de què? Estaven ben estudiats els efectes de l'augment d'oferta comercial, de restauració i d'oci? Jo crec que no. I tampoc crec que estigui assegurada la viabilitat d'aquest nou centre. La història demostra que tots els intents anteriors de galeries comercials han fracassat a Reus. Les aglomeracions i les cues dels primers dies poden ser un miratge quan es perdi l'efecte de la novetat.

A tot això hi afegiria que, malgrat les dimensions, el centre comercial ha nascut coix. El fet que no s'hi hagi ubicat un cinema, essent aquesta una de les mancances principals de la ciutat (i de la comarca), el deixa en una posició de feblesa davant la competència tarragonina.

Molts dubtes. Massa incertituds. Aquest Nadal ens tornarem a abocar al consum i ho omplirem tot, però el model comercial pot estar seriosament ferit.

■ ■ ■

Activitats de la Llar de Jubilats, 4t trimestre 2015

María Mestre Mestre

El diumenge 1 de novembre, diada de Tots Sants ens vam reunir al nostre local de la Casa de Cultura unes 45 persones, amics de Vilaplana i l'Aleixar. Ho vam celebrar amb un bon sopar servit pel Restaurant de Ca la Peirona, com no podia faltar en aquesta diada. Les postres van ser panellets, castanyes, vi dolç i vi ranci. Tot bonís-sim !

La rifa de torretes ben floride-s, que no falta cap any, dóna vida a aquelles taules tan plenes de gent gran... Tots estem molt contents i aceptem les nostres "xacres" amb alegria i moltes ganes de riure.

Acabàrem la diada tot cantant junts l'Himne dels Jubilats de Catalunya: Lletra d'autor desconegut Musica de la Vall del Riu Vermell:

Cel amunt aixequem la Senyera Tots plegats l'anirem aixecant nostres fills que la vegin ben alta nostres néts ja la recordaran.

Tots portem les mans ben arrugades de lo molt que hem pogut treballar cabell blanc és la nostra figura per molts anys la poguem disfrutar

Celebrem la nostra gran diada Tots contents i ben agermanats cridant fort i el cap ben enlaire aquest cant de tots els jubilats

La claror se us farà més intensa quant nosaltres, captats per l'encís bat a bat obrirem el cor nostre transportat a un nou Paradís.

Bon Nadal a tothom !!

Històries per menjar

Caldo i pilota

Mariona Quadrada Monteverde

No recordo quines van ser les primeres olors comestibles que vaig sentir i ni cal, però sí quines eren les que m'embolicaven i alimentaven cap a meitats de la dècada dels 50 del XX.

Des de la intuïció i l'emprempta del gust, em decanto cap a aromes de caldo amb pilota, que tenyien l'aire del pis dels meus avis del Raval Santa Anna.

La cuina anava amb clofolla d'avellana o llenya. El fogó de l'esquerra, el potent, mai no estava buit: olla, cassola o paella creant satisfaccions properes. L'olla, d'alumini, la conservo jo i encara hi faig el meu de caldo, qui sap si barrejat amb petits grupúscols de tantes i tantes bullides.

Primer la carn: vedella, ossos, gallina, pollastre, tot ben net de greixos i amb aigua freda. Arrenca el bull i la carnassa comença a escampar-se pels racons de casa. Amb una espàtula, retirem les escumes que cobreixen completament la superfície de l'aigua i que semblem masses volcàniques, quan jo encara no sabia que eren. Més o menys torna a quedar net, tot i que jo no l'hi veig gaire. Aquella fortor no m'agradava, no feia créixer la salivera. Ara ja sí, les verdures. Llavors de porros no en teníem, van arribar més tard. Cebes, patates, pastanagues i, sobretot, api. De vegades nap i xorivia. L'olla ja bull a poc a poc, concentrada, responsable de la seva feina.

Dreta, a la cadira de bova ben amorrada al petit marbre, fico les mans dins el cossiet ple de trinxat, que, com per miracle, s'ha esfilagarsat de la màquina que roda amb maneta. Badem un ou i en badem un altre. Primeres remenades amb uns dits que tot just es formaven i, mentre, la pasta s'estiraganya i és impossible recompondre-la. Un pam més enllà, en una tassa, s'hi remulla la molla de pa amb llet, perquè queda més esponjosa que amb pa ratllat. L'hi tirem i, entre forquilla i mans, la pasta carnosa i deslligada, es revesteix de forma i es converteix en pilota. També hi aboquem un grapat de pinyons, que bons. Mai no em va sobtar que no fos rodona, sinó allargassada: era pilota i prou.

La sorpresa de quina seria la sopa final em feia un forat buit a l'estómac, una mena de neguit i desig, un petit deliri que s'havia de satisfer.

Obrim el forn de la cuina econòmica, la llauna plena de cantons i bocins maldestres de pa torrat desigualment, treu el nas i va a l'olla del caldo colat. Ara, esmollar la gallina i deixar-la com a fils, tan prims com puguem. I bullir, bullir sense córrer fins que el pa confòs amb la gallina, aplegui tots els gustos del caldo.

Primer plat: sopa amb gallina: que bo! Per a mi massa calent, però.

Segon plat: pilota amb la patata del caldo: flonja per la molla, carnosa, del trinxat, els pinyons, gust tendre d'estiu menjat a l'hivern. Patata xopada i un raig d'oli.

■ ■ ■

Casal Vilaplanenc

Des de la Junta del Casal Vilaplanenc, volem agrair la tasca que el Boris i el Jaume han dut a terme en els darrers dos anys al capdavant del Bar del Casal Vilaplanenc, ja que han sigut coherents i en veure que les seves vides els demanaven uns altres projectes diferents han decidit deixar l'explotació del bar.

Ens el deixen bé, amb temps i forma, amb la flexibitat que els vam demanar. Amb més clients dels que hi havia quan van començar ara fa un parell d'anys i tot al corrent de pagament cosa que darrerament des de la Junta no veiem.

Desitjar-vos sort en els nous projectes.

Moltes gràcies.

La Junta del Casal Vilaplanenc
Vilaplana, 13 de desembre de 2015

PASSATEMPS
Solució

1	G	O	L	F	A	■	■
2	■	■	C	A	M	A	■
3	■	C	O	L	G	A	R
4	■	T	A	S	C	A	■
5	■	■	P	O	T	A	■
6	A	C	O	S	T	A	R
7	■	■	■	■	■	■	■
8	■	■	M	A	R	E	S
9	P	R	I	M	A	■	■
10	■	T	R	I	G	O	■
11	■	P	E	C	A	■	■
12	■	R	E	S	■	■	■

Enhorabona, Ainhoa

L'equip de Lo Pedrís

Com molts de vosaltres ja sabeu, l'Ainhoa es dedica des de fa bastants anys al món de l'educació en el lleure per a infants i joves. Va començar de cap (monitora) a l'AEiG Bisbe Borràs de La Canonja, essent cap d'infants i joves de diferents edats durant nou anys i cap d'agrupament (directora) durant tres cursos.

Durant aquest període també va participar en l'organització i la realització dels casals d'estiu i de Nadal al nostre poble, i també va formar part del grup de colònies de l'Alzina Rodona.

Els últims tres cursos ha estat la comissaria (presidenta) de la Demarcació de Tarragona de Minyons Escoltes i Guies de Catalunya, formant part de l'equip que coordina i organitza tots els agrupaments de la zona, i on també anteriorment havia fet de formadora en els cursos de directors d'activitats de lleure.

Minyons Escoltes i Guies de Catalunya és una associació sense ànim de lucre i de base voluntària. Aquesta té per objectiu l'educació d'infants i joves a través del mètode escolta i guia, fent-los protagonistes del seu creixement personal per tal que esdevinguin persones actives, conscients i compromeses amb la societat.

Actualment hi participen prop de 15.000 infants i joves, que formen part d'uns 150 agrupaments repartits arreu del país i que tenen una visió compartida: deixar el món millor de com l'han trobat.

El passat 22 de novembre, data en que es va celebrar a Cervera la 39ª Assemblea General de l'entitat, l'Ainhoa va ser escollida per a ocupar el càrrec de secretària general per un període de tres anys.

Des de la redacció de Lo Pedrís volem felicitar-la per la fita aconseguida i desitjar-li molts èxits en aquesta nova etapa.

■ ■ ■

La Tartrana de Cal Munter
Confort en Allotjament Rural
Àngel Guimerà, 9 - 43380 **VILAPLANA**
Tel. i Fax 977 815 160 - Mòbil 687 415 898
www.latartrana.es

Jmc
Josep M. Cardona Rodriguez
INSTAL·LACIONS I SERVEIS
C/ Doctor Mallafrè núm 22
43380 **V I L A P L A N A**
e-mail: instaljmc@yahoo.es - Mòbil 664 001 318

CASAL Vilaplanenc
C. Casal, 3 - 43380 **VILAPLANA** (Baix Camp)

Nadal a casa

■ Enric Ramon Guim i Domènech

El dia de Nadal de 2013, em vaig llevar, vaig obrir el facebook i vaig començar a escriure el que hi ha més avall, tal com rajava, no em vaig parar ni a pensar un títol. L'any passat vaig voler fer-ne un altre, però m'era impossible, no el puc superar, només el vaig retocar una mica... I ara que ha sorgit l'oportunitat, el volia compartir amb tots vosaltres.

Nadal a casa

I la taula estarà parada
i trobarem cadires buides
que ocuparan els més petits
aquells que són l'alegria
un altre any que passa
fent relleus a contrasentit.

I cantarem sense la guitarra de l'avi
com fa tants anys sense ell
sense poder escoltar la seva veu
sense els seus versos de dames i vells.

I riurem dels acudits dolents
del pare quan els explicava
algú o altre dirà la seva
i somriurem quan els recordem.

I menjarem una altra sopa
que em transporta a altres temps
quan érem un munt a taula
quan seia a la falda de l'àvia
i em deia: sigues sempre un nen.

Així és i així serà
com la vida mateixa
que passa i no s'atura
i malgrat l'enyorança
que tinguem un Bon Nadal!

* * *

LA RÀDIO A L'ESCOLA

■ Mestres de l'Escola

Aquest any he viscut un fet excepcional! Hem gravat un programa de ràdio des de la nostra escola i us volem explicar com ha anat tot plegat.

La cadena SER emet una sèrie de programes dedicats a escoles de diferent tipologia i ens van escollir a nosaltres per parlar de l'escola rural.

El programa comptava de tres parts, una on parlàvem del projecte educatiu i la metodologia que emprem a l'escola, una següent on es parlava de l' implicació i l'afectació que té l'escola cap el poble i una tercera dedicada a la Mussara com a lloc emblemàtic i particular del nostre terme.

La història va anar així:

El 25 de novembre va venir l'Eva de la ràdio a gravar-nos, cada classe explicava un tema diferent que treballem a l'escola. La classe del Marroc va parlar de la celebració dels aniversaris, la classe de la Pizza ens explicava el dinar de Nadal i la visita als pessebres del poble i la classe dels Viatgers parlava dels padrins lectors. En aquesta revista teniu transcrit el què vam dir.

L'1 de desembre va venir un equip de persones de la ràdio i van muntar tots els aparells i micròfons a la sala gran de l'escola. Tots hi vam anar i van poder veure com gravaven el programa, entrevistaven a les mestres, al president de l'AMPA, l'alcalde i el Jaume de "Cal Ritu".

El dijous 3 de desembre, al migdia, ho van emetre i a la tarda ens vam trobar tots junts per escoltar-ho.

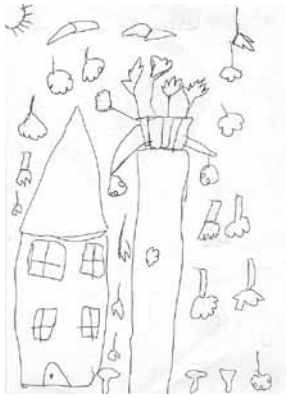
Va ser una experiència molt divertida!

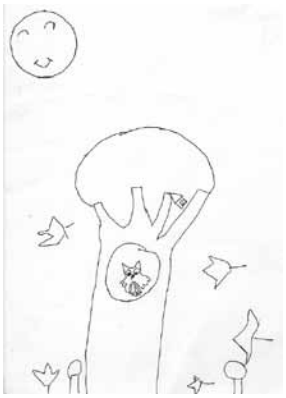

LA FRESCA

Dibuixem FULLES i TARDOR

CLÀUDIA 1r

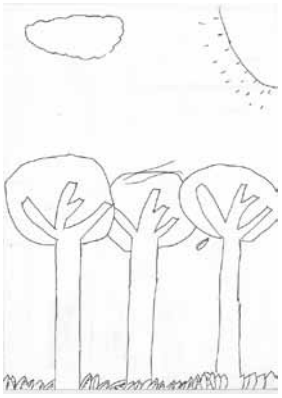
AZAHARA 1r

CRISTIAN 3r

ARNAU, 7 anys

YASMINE, 7 anys

MARTÍ, 7 anys

ROGER, 7 anys

SILVIA CH, 8 anys

CRISTIAN, 8 anys

DIANA, 8 anys

AISHA, 8 anys

QUIM, 9 anys

SILVIA A., 9 anys

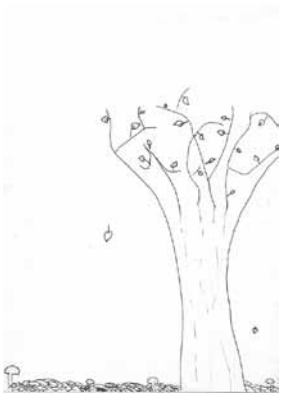
TECLA, 9 anys

MIQUEL, 9 anys

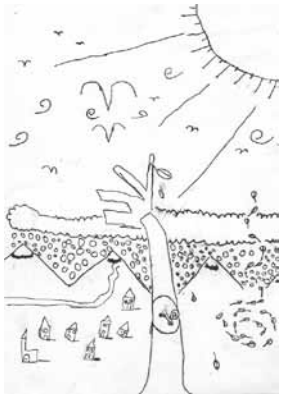
ANNA, 9 anys

MILINA, 10 anys

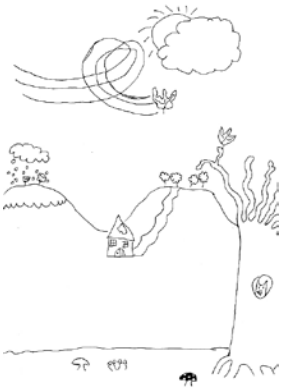
BINIAM, 10 anys

MARIONA, 10 anys

IRMA, 10 anys

OT, 11 anys

PAU, 11 anys

L'ESCOLA: UNA GRAN FAMÍLIA

Lourdes Brunet

Tutora de la Classe de la Mussara

El setembre del 2011 vaig començar a treballar a l'escola de Vilaplana, un poble amb un entorn i paisatges ben bonics i sorprenents.

Venia engrescada i alhora atemorida de treballar en una escola rural, tot un món nou per a mi i ben diferent a les escoles de Reus, on jo havia treballat abans. Tenia un gran interrogant: "Com ho faré això de treballar amb diversos nivells a l'aula?".

Al començament tenia alguns dubtes, com tothom quan comença un nou projecte o feina, però de seguida vaig veure que, el fet que hi haguessin diferents nivells a l'aula, feia que l'aprenentatge fos més enriquidor.

Per exemple, en l'àrea de matemàtiques, quan hem treballat les mesures o la geometria. Ho hem fet sempre d'una forma amena i divertida, proposant activitats en grups o parelles on, algunes vegades, els més grans ajuden o guien els més petits. I així, tots aprenen d'una forma global els diferents continguts programats al seu nivell.

Una altra activitat d'aquest tipus, a nivell d'escola, podria ser la dels Padrins Lectors: els nens més grans llegeixen contes als nens més petits i, si aquests ja s'han iniciat en la lectura, se'ls convida també a llegir en companyia del seu padrí, que l'escoltarà i el guiarà.

Treballar en una escola tan petita i familiar com la nostra ens permet conviure i aprendre d'una forma més propera i dinàmica, en la qual tots aprenem de tots. Podem dir que som privilegiats de poder compartir tots junts moments tan especials com els aniversaris, el dinar de Nadal, la festa de fi de curs i el seu sopar amb nens, famílies i mestres... Som una gran família!!!!

■ ■ ■

NOTA DE REDACCIÓ

L'article **L'Escola una gran família** de Lourdes Brunet hauria d'haver sortit en la revista *Lo Pedrís* número 60, en el segon monogràfic sobre l'escola. És per aquest motiu que des de l'equip de redacció li demanen disculpes a la Lourdes Brunet i li donem les gràcies per col·laborar amb nosaltres.

CUINETES

Croquetes fàcils

■ Dolors Sentís

Ingredients:

3 pits de pollastre
2 pams de llonganissa amb pebre
1 ceba grossa
1 raig de cognac o vi ranci
Sal
Pebre
Pa ratllat Farina Ou
Per la beixamel:
1 tros de mantega
1 cullerada de farina (generosa) Llet

Tallem a trossos grans, sense mirar prim, el pollastre, la llangonissa i la ceba. Ho tot posem a rostir, però vigilant el foc, perquè ens ha de quedar tot cuit. A mitja cocció hi afegim un raig de cognac o vi ranci. Quan estigui ben cuit
ho triturem i reservem.

En el mateix oli del rostit, hi fem la beixamel. Desfem la mantega, hi posem la farina perquè s'enrosseixi una mica i anem afegint la llet a poc a poc, sense deixar de remenar amb unes varetes, que no ens faci grumoll. Salpebrem al gust. Quan veiem que s'espeseix, ho retirem del foc i ho barregem amb la pasta de croquetes.

Podem esperar que es refredi, ja que es treballa millor la pasta, i amb dos culleres donem forma a les croquetes;
també es pot fer a mà.

Finalment enfarinem la croqueta, la passem per ou batut i per pa ratllat. Ja les tenim llestes per fregir.

Si hem fet caldo, podem aprofitar les verdures I afegir-les a la pasta de croqueta. Sobretot la pastanaga, que és dolça, suavitza molt el gust del rostit.

Que vagi de gust!!!!

Un plat per cuinar per Nadal

■ María Rufina

Ja que s'apropa Nadal
el pessebre preparem
i així, amb força alegria la festa celebrarem.

A tots els lectors de Lo Pedrís
voldria felicitar,
que amb salut comencin l'any i ben units el puguin acabar.

I com que a totes les festes se serveix un bon dinar...
jo us passo un segon plat per si us pot ajudar.

Espatlla de corder al forn

Ingredients per a 6 persones:

- 1 espatlla de corder, marcada a talls.
- 10 cebes petites.
- 1 cap d'alls.
- 1 rameta de canyella.
- 4 fulles de llorer
- 1 got de vi negre o conyac.
- Oli i sal.
- A gust de qui cuina: farigola, romer, orenga, pebre negre.

Preparació:

Poseu l'espatlla dins d'una plàtera de forn amb oli i sal. Enmig dels talls poseu-hi les espècies i les herbes. Al voltant hi poseu les cebes, els alls i el llorer. A la meitat de la cocció hi afegiu el vi o el conyac i ho tapeu amb paper d'alumini perquè es vagi coent a poc a poc. Cal que durant la cocció, es vagi remullant l'espatlla amb el mateix suc. Una vegada cuit, s'adorna amb les cebes i els alls, els pèsols i rovellons, al vostre gust.

Bon profit.

sbm composició&impressió
Ara també imprimim en digital!!!
Ideal per a tiratges curts a partir d'1 exemplar
Av. Marià Fortuny 60-64 - 43204 **REUS**
Telèfon 977 345 563 - Mòbil 670 253 264
sbmartsgraf@gmail.com

FALSOS AMICS

■ F. Mariné

Com que faig els passatemps en plena campanya electoral espanyola i quan surti la revista vés a saber qui haurà guanyat les eleccions del 20 de desembre, ens curarem en salut i farem uns passatemps bilingües, aptes per a qualsevol guanyador.

Si guanya Ciutadans, per exemple, i en lloc del Rajoy tenim de president espanyol un *guaperes* (creuem els dits), estaran encantats amb aquest nou passatemps perquè farem exactament el que fan ells: dir les coses en català i en castellà al mateix temps. Encara ens donaran una subvenció!

Per fer-ho una mica més interessant i divertit farem servir el que s'anomenen FALSOS AMICS: paraules que s'escriuen igual però que volen dir coses completament diferents en cada llengua. Posarem un parell d'exemples per entendre-ho bé: **RAJAR** en català és sortir aigua de la font, però en castellà és **obrir-te en canal amb una navalla**! Fer **VAGA** en català és no anar a treballar com a protesta, però en castellà és **ser una dropa**!

Està clar que no ens podrem entendre mai! A veure si les trobeu totes!

* *

1- Pis de sota la teulada on hi deixeu totes les andròmines **(en castellà, bandarra, dona de mala vida)**

2- Part del cos per sota del genoll **(Moble per anar a dormir i altres activitats lúdiques)**

3- Posar una cosa en un clot i tapar-la amb terra **(Penjar pel coll)**

4- Feina o treball que s'ha de fer **(Bar de vins, taverna)**

5- Extremitat d'un animal **(Col·loquialment, vomita)**

6- Posar més a prop **(Anar-se'n al llit, sol o acompanyat)**

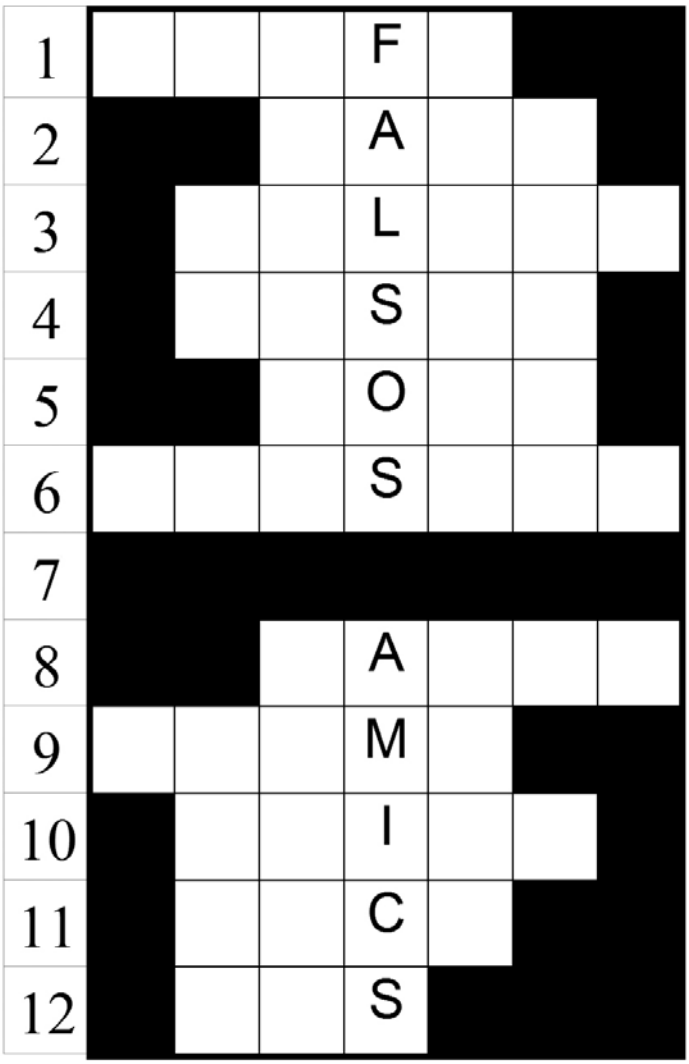
8- Dones que han tingut fills **(Grans extensions d'aigua salada)**

9- Alta, esvelta i poc grassa **(Cosina)**

10- Em faig esperar, no arribo a l'hora **(Cereal per fer pa)**

11- Comet una falta contra les lleis divines **(Taca a la pell)**

12- Cap cosa **(Bèstia, animal boví)**

VIALMA SAT
Esclofolladora d'avellanes

Jaume Salvat Salvat
C. Major, 14
43380 VILAPLANA
Tel. 977 81 50 13
c.e: salsa@maptel.es

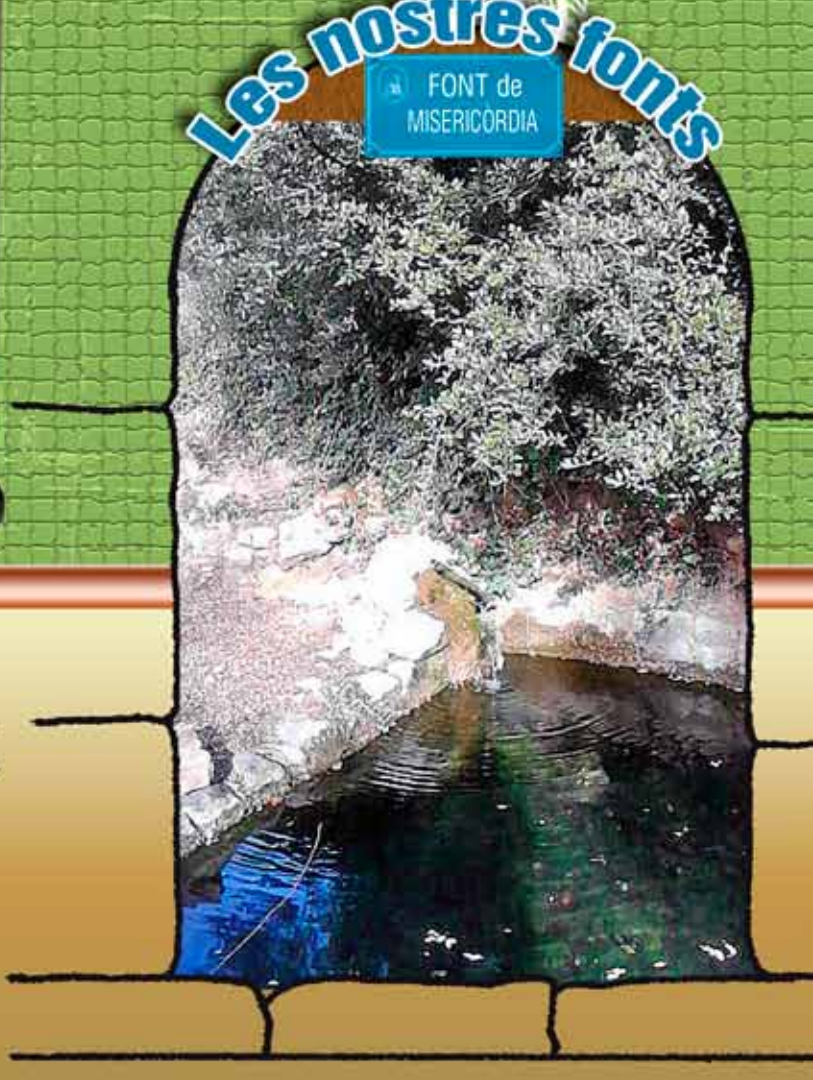
ASSOCIACIÓ DE JUBILATS I PENSIONISTES DE VILAPLANA
C. del Casal, 3
43380 VILAPLANA

AGRÍCOLA I SECCIÓ DE CRÈDIT VILAPLANA, S.C.C.L.

Amb el suport de la
Generalitat de Catalunya
Departament de Cultura

AJUNTAMENT DE VILAPLANA

Amb el suport de la
Diputació Tarragona

CONSELL COMARCAL DEL BAIX CAMP

LO PEDRÍS